

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
на тему: «ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ТА
НАПРЯМИ ЇХ ЗБІЛЬШЕННЯ»

Виконала студентка , групи ЗМФа-1
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
освітньо-професійної програми
«Фінанси та бізнес-аналітика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Сковорода Анастасія Віталіївна

Керівник – доктор економічних наук, доцент
Дем'янчук Ольга Іванівна
Рецензент – керівник Острозького відділення
страхової компанії НАСК «Оранта»
Ягодка Світлана Романівна

«РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ»

Завідувач кафедри фінансів
та бізнесу _____ (доц., к.е.н. Шулик Ю.В.)
(підпис)

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2026 р.

Острог, 2026

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

Тема: «Формування доходів страхової компанії та напрями їх збільшення (на прикладі ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»)»

Автор:

Науковий керівник:

Захищена «.....».....2026 року.

У роботі висвітлюються ключові аспекти формування та управління доходами страхових компаній, наголошуючи на їхньому значенні як індикатора ефективності та фінансової стійкості. Аналізується багатогранність доходів страховика, що включають надходження від основної (страхової), інвестиційної та фінансової діяльності, а також специфіка функціонування капіталу страховика переважно у грошовій формі. Досліджено поділ доходів на первинні та вторинні, а також важливість ефективного управління ними для забезпечення беззбиткової роботи та фінансової стабільності.

Розглянуто зарубіжний досвід управління фінансовими потоками страхових компаній (англо-американська, німецька, японська моделі), виявлено переешкоди для їх прямого застосування в Україні, зокрема значні коливання співвідношення страхових виплат до премій та обмеження інвестування страхових резервів. Проте, відзначено позитивний вплив оновленого українського законодавства (з 2024 року) щодо запровадження міжнародних стандартів (Solvency I та Solvency II), що сприятиме інтеграції національного ринку у світовий простір та підвищенню його стійкості.

На прикладі ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» проаналізовано динаміку фінансових показників за 2014-2024 роки, демонструючи помітне зростання страхових премій та виплат, а також відновлення прибутковості у 2024 році після збитку у 2023 році. Виявлено значну залежність компанії від нетрадиційних джерел доходу та збитковість основної діяльності. Запропоновано конкретні рекомендації для диверсифікації джерел доходів, оптимізації витрат та зміцнення фінансової безпеки на основі SWOT-аналізу, включаючи впровадження актуарних моделей, інвестиції у низькоризикові активи та використання ІТ-рішень.

.....
(підпис автора)

ANNOTATION
of the qualification work
for obtaining the educational degree of Master

Title: «Formation of Insurance Company Revenues and Directions for Their Increase (on the Example of PrJSC IC «GRAWE UKRAINE»)»

Author:

Supervisor:

Defended on «.....» 2026

The study highlights the key aspects of revenue formation and management in insurance companies, emphasizing their significance as indicators of efficiency and financial stability. The research analyzes the multifaceted nature of an insurer's revenues, including income from core (insurance), investment, and financial activities, as well as the specifics of capital functioning, predominantly in monetary form. The work examines the classification of revenues into primary and secondary sources and underscores the importance of effective revenue management for ensuring break-even operations and financial resilience.

Foreign experience in managing financial flows of insurance companies is considered, including Anglo-American, German, and Japanese models, and the obstacles to their direct implementation in Ukraine are identified, notably the significant fluctuations in the ratio of insurance payouts to premiums and restrictions on investing insurance reserves. At the same time, the positive impact of updated Ukrainian legislation (from 2024) on the introduction of international standards (Solvency I and Solvency II) is highlighted, which will facilitate the integration of the national market into the global financial space and enhance its stability.

Using the example of PrJSC IC «GRAWE UKRAINE», the dynamics of financial indicators for 2014–2024 are analyzed, demonstrating significant growth in insurance premiums and payouts, as well as the restoration of profitability in 2024 following a loss in 2023. A substantial reliance on non-traditional sources of income and losses from core activities is identified. The study proposes specific recommendations for diversifying revenue sources, optimizing expenses, and strengthening financial security based on a SWOT analysis, including the implementation of actuarial models, investments in low-risk assets, and the use of IT solutions.

_____ (Author's signature)

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	8
1.1. Економічна сутність доходів страховика та їх роль у фінансовій стабільності компанії	8
1.2. Класифікація доходів страхових компаній та джерела їх формування	16
1.3. Система показників оцінки ефективності формування доходів страхової компанії	21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ПРАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»	27
2.1. Організаційно-економічна характеристика ПраТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»	27
2.2. Структурно-динамічний аналіз доходів компанії у 2022-2024 роках	42
2.3. Оцінка ефективності управління доходами та чинників, що впливають на їх рівень	52
РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ДОХОДІВ ПРАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»	63
3.1. Уникнення ризиків, що стримують зростання доходів компанії	63
3.2. Напрями диверсифікації джерел доходів та підвищення прибутковості страхових послуг	63
3.3. Удосконалення політики управління доходами в умовах ринкових змін	67
ВИСНОВКИ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ	91

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Формування доходів страхової компанії є ключовою передумовою забезпечення її фінансової стійкості, конкурентоспроможності та здатності виконувати зобов'язання перед клієнтами в будь-яких економічних умовах. У сучасних реаліях страхові компанії функціонують в умовах зростаючої конкуренції, коливань валютних курсів, інфляційних процесів і глобальної фінансової нестабільності. Крім того, стрімкий розвиток цифрових технологій та впровадження інноваційних страхових продуктів змінюють традиційні моделі формування доходів і потребують пошуку нових джерел прибутку. Це зумовлює необхідність удосконалення тарифної політики, диверсифікації страхових послуг, підвищення ефективності інвестиційної діяльності та оптимізації витрат, що безпосередньо впливають на рівень доходності страховика.

В Україні питання нарощення доходів страхових компаній набуває особливої ваги через нестабільну економічну ситуацію, військові дії та необхідність відновлення економіки. Зміни у законодавстві, посилення вимог до платоспроможності та фінансової звітності стимулюють страховиків до впровадження міжнародних стандартів управління, зокрема Solvency II. У цих умовах першочергового значення набуває розробка ефективних стратегій формування доходів, спрямованих на розширення клієнтської бази, розвиток нових каналів продажів та підвищення привабливості страхових продуктів, що забезпечить стабільний фінансовий результат навіть у кризові періоди.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ризики формування доходів і підвищення прибутковості страхових компаній висвітлюються у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Серед українських дослідників варто відзначити О. В. Василика, Т. С. Осадчу, С. В. Мочерного, які аналізують механізми нарощення фінансових результатів, управління страхових резервів та диверсифікації джерел доходів.

Зарубіжні автори, зокрема J. D. Cummins, B. Venard, S. E. Harrington, приділяють увагу оптимізації доходів через управління ризиками, інноваційний розвиток страхових продуктів і розширення інвестиційних портфелів. Також слід відзначити праці Л. М. Богріновцевої, О. В. Ключки, І. В. Заїчко, що досліджують особливості фінансового менеджменту страховиків у кризових умовах, та О. М. Віленчука, який аналізує перспективи інтеграції міжнародних практик підвищення доходності страхового бізнесу в Україні.

Метою кваліфікаційної роботи є визначення напрямів і розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності формування доходів страхової компанії на основі дослідження теоретичних та оцінки практичних аспектів досліджуваної проблематики.

Для досягнення цієї мети передбачено виконання таких **завдань**:

- розкрити економічну сутність доходів страховика та їх роль у фінансовій стабільності компанії;
- розглянути класифікацію доходів страхових компаній та джерела їх формування;
- систематизувати показники оцінки ефективності формування доходів страхової компанії;
- охарактеризувати організаційно-економічну структуру ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»;
- провести структурно-динамічний аналіз доходів компанії у 2022-2024 роках;
- оцінити ефективність управління доходами та чинників, що впливають на їх рівень;
- окреслити заходи щодо уникнення ризиків, які стримують зростання доходів компанії;
- визначити напрями диверсифікації джерел доходів та підвищення прибутковості страхових послуг;
- розглянути пропозиції щодо удосконалення політики управління доходами в умовах ринкових змін.

Об’єкт дослідження – процес формування доходів ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА».

Предмет дослідження – фінансовий механізм та інструменти формування доходів страхової компанії.

Методи дослідження. У процесі роботи застосовано аналітичний метод для оцінки динаміки та структури доходів, порівняльний аналіз – для вивчення практик підвищення прибутковості в інших страхових компаніях, економіко-математичне моделювання – для прогнозування можливих фінансових результатів, метод експертних оцінок – для визначення потенціалу нових джерел доходів.

Теоретична, методична та практична значущість дослідження. Теоретична значущість полягає в уточненні наукових підходів до формування доходів страхових компаній. Методична – в оцінці ефективності доходної політики страховика. Практична – у можливості використання результатів дослідження для вдосконалення фінансового менеджменту та підвищення прибутковості компанії.

Інформаційна база дослідження включає наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів, нормативно-правові акти України у сфері страхування, статистичні дані Національного банку України, фінансову звітність ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА», а також аналітичні матеріали рейтингових агентств і професійних об’єднань страхового ринку.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний текст становить 75 сторінок та містить 21 таблицю та 10 рисунків. Список використаних джерел налічує 70 найменувань, викладених на 8 сторінках. Робота містить 7 додатків, викладених на 8 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1.1. Економічна сутність доходів страховика та їх роль у фінансовій стабільності компанії

Усі учасники фінансового ринку орієнтовані на отримання економічної вигоди, і страхові компанії не є винятком із цього правила. Водночас головною місією їхньої діяльності є забезпечення надійного страхового захисту.

На сьогоднішній день поняття доходу залишається одним із найбільш обговорюваних. Аналіз показує, що економісти не чітко розмежовують категорії «дохід» і «прибуток» [59]. В економічній літературі існує різноманіття визначень для цих понять, таких як «дохід», «сукупний дохід», «валовий дохід», «чистий дохід», «дохід підприємця», «дохід на капітал», «фінансовий результат», «валовий прибуток», «чистий прибуток», «балансовий прибуток», «прибуток» і т. д.. Видно, що поняття доходу є широким, часто використовуваним і водночас має багато значень.

Поняття «дохід підприємства» є частиною категорії доходу і має різні трактування як у науковому, так і на законодавчому рівні (рис. 1.1).

Поняття «дохід підприємства» є багатограним і не обмежується лише виручкою від реалізації продукції чи послуг. Хоча це визначення є найбільш поширеним серед економістів, важливо враховувати, що дохід включає також доходи від позареалізаційних операцій, що дозволяє більш повно оцінити фінансову діяльність підприємства та його здатність генерувати ресурси не тільки через основну діяльність, але й завдяки додатковим джерелам доходів.

У західних джерелах можна знайти інші трактування поняття «дохід підприємства», такі як масштаб виробництва і реалізації, ціни реалізації, режим реалізації [3]. Соціально-економічний зміст доходів найбільш повно розкривається при класифікації їх ознак, яка включає в себе напрямки

використання інформації про доходи: для обліку, контролю, планування, управління, оподаткування.

Рис. 1.1. Сучасне тлумачення сутності поняття «дохід підприємства»

*Джерело: побудовано автором на основі [7; 9; 27; 40]

За визначеннями на рисунку 1.1 можна зробити висновок, що формулювання Бутинця Ф.Ф. є досить загальним та лаконічним, підкреслюючи грошовий потік і надходження за певний період, отримані від реалізації продукції, товарів чи послуг. Однак таке тлумачення дещо звужує суть доходу, оскільки фактично обмежується лише реалізаційною діяльністю і не враховує інших можливих джерел, наприклад, інвестиційних чи фінансових доходів [9, с. 832].

Блонська В.І. пропонує більш комплексний підхід, акцентуючи увагу на економічних вигодах, які виникають внаслідок використання економічних ресурсів підприємства в умовах прийняттого рівня ризику [7, с. 117-123]. Це визначення краще відображає підприємницьку природу доходу, проте залишається досить описовим та не має чіткої структурної прив'язки до елементів бухгалтерського обліку чи міжнародних стандартів фінансової звітності.

Камінська Т.Г. формулює визначення у руслі міжнародних підходів, трактуючи дохід як збільшення економічних вигод через надходження або приріст активів, чи зменшення зобов'язань, що веде до зростання капіталу, за винятком внесків власників [27]. Це визначення є більш формалізованим та точним з погляду бухгалтерського обліку, проте його надмірна технічність може ускладнити розуміння для нефахівців.

П(С)БО 15 «Дохід» надає вузькоспеціалізоване визначення, що стосується лише виручки від реалізації продукції, товарів, робіт чи послуг, та фокусується на валовому показнику без урахування знижок, повернень і непрямих податків [41]. Такий підхід є необхідним у регламентуванні облікових процедур, проте не охоплює усіх аспектів економічної сутності доходу.

Враховуючи сильні сторони та недоліки розглянутих трактувань, дохід підприємства можна сформулювати власне визначення:

«Дохід – це грошовий або інший вимірюваний у вартісному вираженні приріст економічних вигод підприємства, що виникає у результаті основної, інвестиційної та фінансової діяльності протягом певного періоду, проявляється у збільшенні активів чи зменшенні зобов'язань і призводить до зростання власного капіталу, за винятком внесків власників. Таке визначення поєднує економічну та бухгалтерську складові, відображає широту джерел отримання доходів і дозволяє адаптуватися як до практичних, так і до теоретичних завдань аналізу».

Дохід є одним із ключових індикаторів результативності фінансово-господарської діяльності страховика, формує основу його фінансової

стійкості та є вирішальним чинником збереження зацікавленості власників у продовженні бізнесу, адже саме з прибутку виплачуються дивіденди. Загальні ринкові механізми формування прибутку, притаманні будь-яким суб'єктам господарювання, повною мірою поширюються й на страхові компанії. Проте специфіка страхового сектору зумовлює певні особливості цього процесу, що пов'язані зі змістом страхування, особливостями руху грошових потоків та структурою фінансового обороту, який охоплює надходження й витрати за всіма видами діяльності страховика.

Дохід є стратегічним джерелом розвитку страхової організації, а забезпечення беззбиткової діяльності виступає запорукою її надійності та здатності задовольняти зростаючі потреби страхувальників у страхових послугах. Натомість збитковість може призвести до фінансової неспроможності та ліквідації компанії, що означатиме невиконання зобов'язань із надання страхового покриття та негативно вплине на розвиток як страхової галузі, так і суспільства загалом. Саме тому прибуток страхової організації доцільно розглядати як один із пріоритетних об'єктів фінансового аналізу, планування та управління [15].

В умовах ринкової економіки страховикам необхідно формувати довгострокову стратегію розвитку, здійснювати об'єктивну оцінку власного потенціалу, рівня платоспроможності та фінансової стійкості. Узагальненим показником ефективності діяльності підприємства вважається прибуток, який у традиційному розумінні визначається як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами.

Дохід страхової компанії – це фінансовий результат її діяльності за певний звітний період (квартал, півріччя, дев'ять місяців чи рік), що характеризується позитивним значенням різниці між доходами та витратами страховика. Водночас у страхуванні поняття «прибуток» має умовний характер, адже у цьому секторі йдеться переважно про перерозподіл національного доходу, а не його безпосереднє створення. У зв'язку з цим більш коректним є використання терміна «фінансовий результат» [18].

Формування фінансових ресурсів страхових організацій базується на специфічних джерелах, що відрізняють їх від інших суб'єктів господарювання. Основними складовими фінансових надходжень є статутний капітал, доходи від страхової та перестрахової діяльності, інвестиційний дохід, а також прибуток від реалізації активів. Примітною особливістю є те, що статутний капітал страховика формується виключно у грошовій формі, що підвищує ліквідність та фінансову стабільність компанії. Водночас, законодавством передбачено можливість використання державних цінних паперів для покриття до 25% розміру статутного капіталу, що відкриває додаткові можливості для диверсифікації капіталу.

Поряд із цим, страхові компанії мають певні законодавчі обмеження у використанні кредитних ресурсів, векселів, коштів страхових резервів та нематеріальних активів для формування статутного фонду. Такі обмеження спрямовані на мінімізацію фінансових ризиків і запобігання можливим збиткам, що можуть виникнути внаслідок нераціонального використання активів. Це підвищує рівень надійності страховика та гарантує можливість виконання зобов'язань перед страхувальниками у разі настання страхових випадків.

Ключовими джерелами фінансових ресурсів під час функціонування страхової компанії є страхові та перестрахові премії, інвестиційний дохід від розміщення страхових резервів, прибуток від операцій з цінними паперами та реалізація права на суброгацію. Страхові резерви, що формуються за рахунок перерозподілу премій, відіграють значну роль у забезпеченні платоспроможності компанії. Вони можуть слугувати як джерелом доходів, так і статтею витрат, залежно від зобов'язань страховика. Задля додаткового захисту інтересів страхувальників створюються централізовані резервні фонди, що фінансуються відрахуваннями від страхових платежів та інвестиційним доходом.

Фінансові ресурси страхових компаній є постійно рухомими фінансовими потоками, які виконують роль посередників у кругообігу фінансових ресурсів між різними економічними суб'єктами, що діють на ринку. Методи оцінки

фінансово-страхової діяльності страховика мають свою специфіку, яка визначається особливостями цієї галузі.

Одним з основних методів оцінки фінансово-страхової діяльності страховика є аналіз фінансової звітності, який дозволяє оцінити фінансове становище компанії та її ризики. При цьому необхідно враховувати специфіку страхування, зокрема, наявність страхових резервів, що є важливим показником фінансової стійкості страховика. Також необхідно аналізувати показники, що характеризують діяльність страховика, зокрема, коефіцієнти страхової активності та рентабельності страхових операцій.

Інший метод оцінки фінансово-страхової діяльності страховика - це аналіз рейтингів кредитної спроможності, що визначається рейтинговими агентствами. Рейтингові агентства здійснюють оцінку фінансової стійкості та платоспроможності страховиків на основі різних факторів, зокрема, фінансової звітності, рівня ризику, інвестиційної стратегії тощо.

Також для оцінки фінансово-страхової діяльності страховика можна використовувати аналіз портфеля страхових ризиків, що дозволяє оцінити рівень ризику та ефективність стратегії управління ризиками. Цей метод є особливо важливим для страховиків, які працюють зі складними та непередбачуваними ризиками.

Грошові потоки страхових компаній формуються в результаті операційної (страхової), інвестиційної та фінансової діяльності, проте найбільш значущим є формування грошових потоків від страхових операцій. При здійсненні страхових операцій страхова компанія збирає грошові кошти у вигляді премій за договорами страхування, співстрахування та перестрахування [14].

Тарифна політика страхової компанії грає ключову роль у формуванні грошових потоків, оскільки вона визначає ціну на страхові послуги та оцінює ймовірність настання страхових подій та розмір можливого збитку. Науковці досліджують рух грошових коштів страхової компанії з різних позицій, що вимагає організації руху грошових коштів відповідно до визначених тарифів та умов страхових договорів.

Страхова компанія має можливість залучати кошти як від юридичних, так і від фізичних осіб через сплату страхових премій, що створює основу для формування значних фінансових ресурсів. При дотриманні принципів безпеки вкладень, ліквідності та прибутковості, компанія може ефективно управляти цими ресурсами, інвестуючи їх у різноманітні фінансові інструменти та розширюючи свої інвестиційні можливості.

При русі фінансових ресурсів у страховій компанії відсутня етап виробництва, що призводить до того, що капітал функціонує тільки у формі грошових коштів, на відміну від промислових підприємств, які мають можливість матеріалізувати свій капітал у формі товарів. Кругообіг грошових коштів у страхових компаній є складнішим порівняно з іншими суб'єктами господарювання.

Страхові компанії збирають грошові кошти в двох формах - власний капітал та страхові резерви. Початково, при створенні компанії, власний капітал формується за рахунок внесків засновників, а його розмір змінюється відповідно до прибутку чи збитку, отриманих від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Здійснюючи операції з цим капіталом, страхова компанія може видавати дивіденди власникам.

Під час здійснення страхової діяльності страхувальники сплачують страхові премії, які розподіляються на покриття адміністративних витрат та формування страхових резервів. Ці резерви не належать самій страховій компанії, а лише тимчасово перебувають у її розпорядженні для забезпечення своєчасного відшкодування збитків у разі настання страхового випадку. У разі відсутності страхових випадків і беззбиткового завершення договору, ці кошти переходять у прибуток компанії, збільшуючи її власний капітал.

Проте діяльність страхової компанії виходить за межі простої обробки страхових премій – значна частина капіталу і страхових резервів інвестується в активи з метою захисту від інфляції та отримання додаткового доходу. Такий підхід дозволяє поповнювати власний капітал і забезпечувати фінансову стабільність, однак пов'язаний з певними ризиками, особливо якщо компанія

бере на себе надмірні страхові ризики, що може призвести до втрати платоспроможності.

Щоб знизити ці ризики, страхові компанії широко застосовують механізми перестраховування, що дозволяють передавати частину ризиків перестраховикам за умови сплати відповідних премій і комісій. У випадку настання страхового випадку рух коштів відбувається у зворотному напрямку – перестраховик компенсує страховикові страхове відшкодування, що значно підвищує фінансову стійкість і захищає компанію від великих збитків.

Важливо зазначити, що страховик також може виступати в ролі перестраховика, приймаючи ризики інших страховиків на перестраховування. Грошові потоки за операціями перестраховування можуть мати зворотний характер, що робить їх додатково складними для управління.

Окрім основної страхової діяльності, страхові компанії активно здійснюють інвестиційну діяльність, спрямовану на збільшення власного капіталу та забезпечення платоспроможності. Страхові резерви, що тимчасово перебувають у розпорядженні страховика, можуть бути інвестовані у фінансові інструменти, нерухомість або інші активи, що приносять дохід. Основною метою таких інвестицій є захист від інфляції, забезпечення стабільності виплат та підвищення прибутковості. Відповідно до вимог регуляторних органів, страхові компанії зобов'язані дотримуватися певних обмежень у розподілі активів, що забезпечує їхню фінансову стабільність та мінімізацію ризиків [18].

Для забезпечення стійкості та зниження ризиків страхові компанії застосовують принцип диверсифікації інвестиційного портфеля. Це означає, що страхові резерви та власний капітал розподіляються між різними видами активів: державними та корпоративними облігаціями, акціями, банківськими депозитами, нерухомістю тощо. Диверсифікація дозволяє уникнути суттєвих втрат у разі коливань ринку та підвищує ймовірність отримання стабільного доходу. Відповідно, ефективне управління інвестиційним портфелем є однією з ключових функцій фінансового менеджменту страхової компанії [8].

Фінансова стійкість страхової компанії визначається здатністю виконувати свої зобов'язання перед страхувальниками у будь-яких економічних умовах. Для підтримання стабільної фінансової позиції страховик повинен мати достатні обсяги власного капіталу та страхових резервів, що дозволяють покривати можливі збитки. Недостатній рівень капіталізації може призвести до ризику неплатоспроможності та втрати ліцензії на здійснення страхової діяльності. Саме тому страхові компанії зобов'язані регулярно проводити оцінку своїх фінансових показників, здійснювати стрес-тестування та дотримуватися вимог нормативів платоспроможності, встановлених законодавством.

Припинення діяльності може здійснюватися добровільно (шляхом реорганізації, передачі страхового портфеля, ліквідації тощо) або примусово. Законодавчо визначено підстави для визнання страхової компанії неплатоспроможною, відкликання її ліцензії та запровадження тимчасової адміністрації з метою захисту прав страхувальників.

Таким чином, доходи страховика є комплексною економічною категорією, яка відображає не лише обсяг надходжень від страхової діяльності, а й здатність компанії ефективно управляти фінансовими ресурсами, резервами та інвестиційними активами. Для страхової компанії доходи виступають основою фінансової стійкості, платоспроможності та виконання зобов'язань перед страхувальниками. Саме тому їх формування потребує системного управління, що поєднує збалансовану тарифну політику, раціональне резервування, ефективне інвестування та постійний контроль ризиків.

1.2. Класифікація доходів страхових компаній та джерела їх формування

Прибуток страхової компанії є інтегральним якісним показником, величина якого відображає динаміку її доходів, рівень ефективності використання наявних ресурсів, обсяг поточних витрат та результати реалізації всіх напрямів господарської діяльності страховика. Він виступає узагальненою

характеристикою економічної ефективності функціонування страхової організації, синтезуючи результати основної, інвестиційної, фінансової та іншої діяльності.

Структурно прибуток страхової компанії формується з таких складових [46]:

- фінансового результату від страхової діяльності;
- прибутку, отриманого внаслідок інвестиційної та фінансової діяльності;
- результатів від іншої звичайної операційної діяльності та наслідків надзвичайних подій.

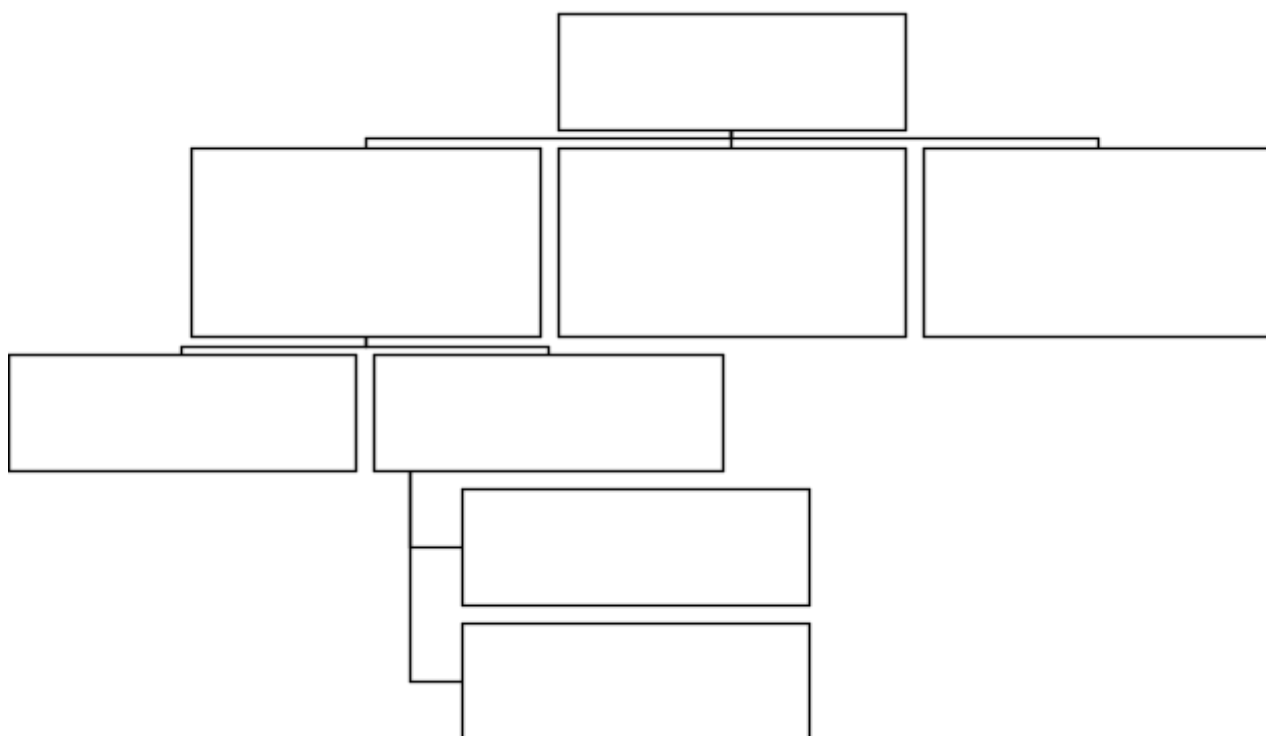

Рис. 1.1. Складові прибутку страхової компанії [84]

*Джерело: побудовано автором на основі [65]

Прибуток від інвестиційної та фінансової діяльності страхової компанії являє собою суму доходів, отриманих від участі в капіталі інших суб'єктів господарювання, реалізації портфельних і капітальних інвестицій, фінансового лізингу та інших аналогічних операцій, зменшену на величину витрат, понесених у процесі здійснення такої діяльності. Додатковий ефект формується

у разі залучення капіталу із зовнішніх джерел на більш вигідних, ніж середньоринкові, умовах, а також від використання власного капіталу страховика з урахуванням ефекту фінансового левериджу. До цього ж відноситься отримання відсотків за депозитними договорами або на середній залишок коштів на поточних чи валютних рахунках страхової компанії.

Прибуток від іншої звичайної діяльності та від надзвичайних подій не має безпосереднього зв'язку з особливостями страхового бізнесу і за своїм економічним змістом відповідає аналогічним доходам будь-яких інших суб'єктів підприємництва. У такому разі фінансовий результат визначається як різниця між відповідними доходами та витратами [5].

Класифікація прибутку страховика за складом елементів, що його формують, передбачає виділення:

- валового прибутку, що відображає суму чистого доходу від операційної діяльності за вирахуванням витрат, включених до собівартості реалізованих послуг (робіт, продукції);
- прибутку від звичайної діяльності до оподаткування;
- чистого прибутку, який становить різницю між прибутком від звичайної діяльності та звичайних подій і сумою податкових зобов'язань, сплачених за його рахунок.

За характером використання прибуток страхової організації поділяється на:

- капіталізований прибуток – частину фінансового результату, спрямовану на приріст активів страхової компанії;
- прибуток, використаний на споживання – частину прибутку, що розподіляється між власниками (акціонерами, засновниками), працівниками або спрямовується на реалізацію соціальних програм страхової компанії [53].

Фінансовий результат страховика безпосередньо пов'язаний із величиною його доходів і витрат. Специфіка діяльності страхової компанії полягає у поєднанні двох ключових функцій – надання страхового захисту та здійснення активної інвестиційної діяльності.

Відповідно доходи страховика можна поділити на три основні групи [1]:

- доходи від страхової діяльності;
- доходи від інвестиційної діяльності та розміщення тимчасово вільних коштів;
- доходи від інших операцій.

Доходи від страхової діяльності є первинними і охоплюють усі надходження, пов'язані з укладанням і виконанням договорів страхування та перестраховування. Другу групу становлять доходи від інвестиційної діяльності, які мають вторинний характер. Отримавши у своє розпорядження страхові премії та інші надходження від страхової діяльності, страховик протягом певного періоду може використовувати ці кошти для інвестування. При цьому операції з розміщення тимчасово вільних коштів регламентуються нормативними обмеженнями, що поширюються на активи страхових резервів.

Рис. 1.2. Складові доходів страховика від страхової діяльності [20]

*Джерело: побудовано автором на основі [65]

Доходи страховика від інвестиційної діяльності формуються з таких основних джерел:

- дивідендні надходження за цінними паперами, зокрема акціями та облігаціями;
- відсоткові платежі, отримані за наданими страховиком довгостроковими інвестиційними кредитами;
- прибутки, отримані від відчуження корпоративних прав;
- відсоткові надходження від розміщення грошових коштів на депозитних рахунках у банківських установах;
- відсотки, нараховані на залишки коштів, що обліковуються на поточних рахунках страховика.

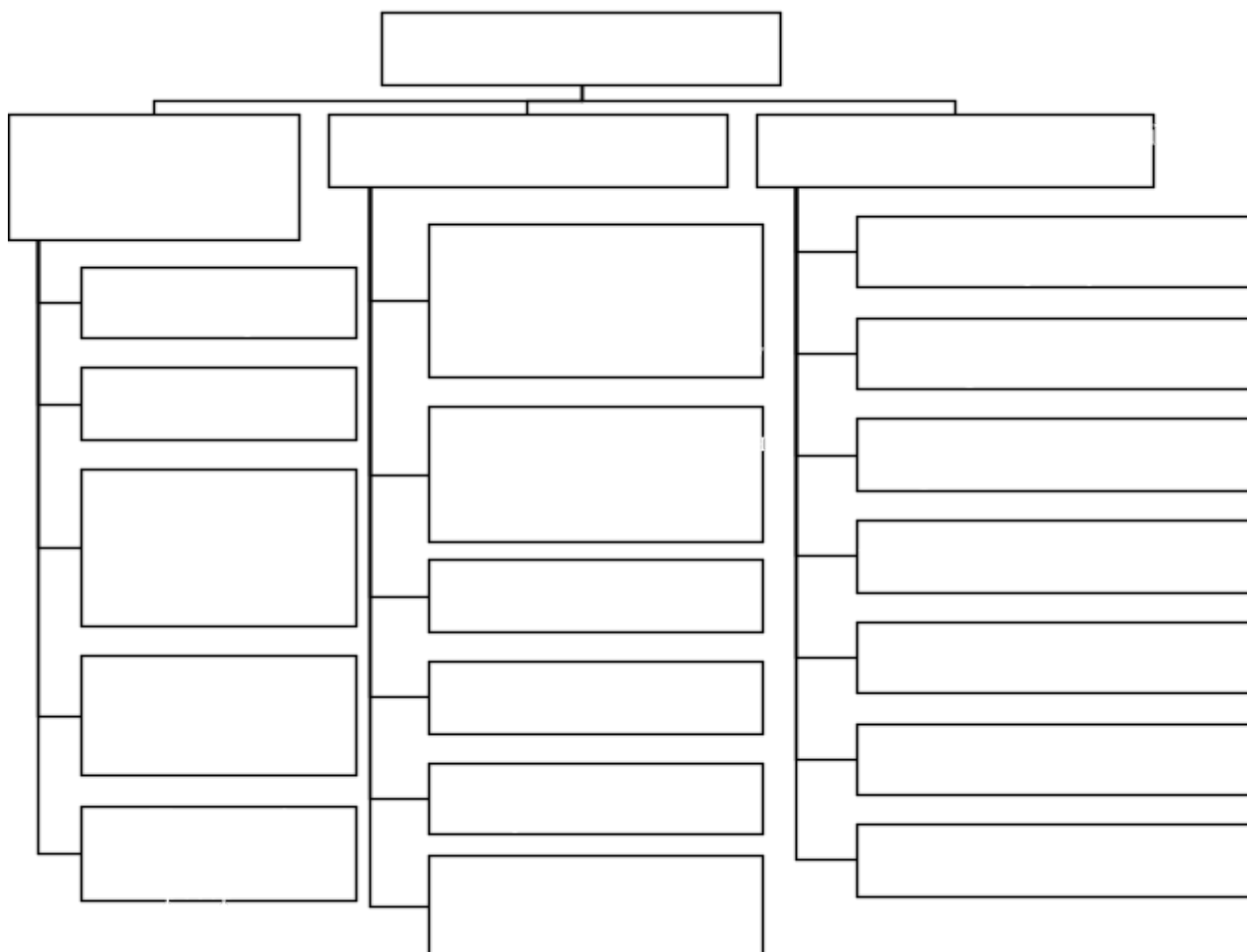

Рис.1.3. Структура доходів страховика

*Джерело: побудовано автором на основі [65]

Інші доходи страховика, за своєю економічною сутністю, тотожні доходам, що формуються в інших суб'єктів підприємницької діяльності, та не мають специфічних ознак, зумовлених особливостями страхової діяльності. До складу таких надходжень відносять:

- прибуток від передачі майна в оренду;
- позитивну курсову різницю, що виникає внаслідок перерахунку іноземної валюти порівняно з її балансовою оцінкою на кінець звітного періоду;
- надходження у формі безповоротної фінансової допомоги та безоплатно отриманих матеріальних цінностей або послуг;
- доходи, отримані в результаті індексації чи відчуження (продажу, передачі на облік та інших способів реалізації) основних засобів і нематеріальних активів;
- фінансовий результат від врегулювання безнадійної дебіторської заборгованості;
- прибуток від реалізації прав регресної вимоги страховика до страхувальника або третьої особи, винної у заподіянні збитків;
- доходи від надання консультаційних послуг, а також суми штрафів і пені;
- інші операційні надходження.

Таким чином, прибуток страхової компанії виступає ключовим інтегративним показником, що відображає загальну ефективність її діяльності, включаючи динаміку доходів, рівень раціонального використання ресурсів, структуру витрат та результати реалізації різних напрямів господарської діяльності. Формування прибутку тісно пов'язане з джерелами доходів страховика, які включають страховий захист, інвестиційну діяльність та інші операційні надходження. Загалом, прибуток страхової компанії є комплексним показником, який відображає як результативність страхової функції, так і якість управління фінансовими ресурсами.

1.3. Система показників оцінки ефективності формування доходів страхової компанії

Визначення результативності отримання прибутків страховика має першочергове значення, щоб встановити його фінансову спроможність, рівень прибутковості, здатність здійснювати платежі та виконувати взяті на себе зобов'язання перед тими, хто уклав договори страхування. На відміну від комерційних структур, що займаються виробництвом чи торгівлею, страховик генерує грошові надходження не лише через основну діяльність, а й завдяки інвестиційним, фінансовим та іншим фінансовим операціям. Таким чином, аналіз доходної бази страхової фірми повинен охоплювати не лише загальний обсяг коштів, але й їхню структуру, динамічні зміни, співвідношення з витратами, вплив на кінцевий прибуток, здатність до швидких розрахунків та загальну фінансову стабільність.

Створення системи метрик для оцінки якісної генерації прибутків страховика вимагає застосування комплексного підходу. Це означає, що жоден окремий індикатор не здатний повноцінно відобразити результативність роботи страхової організації. Наприклад, збільшення сукупного обсягу доходів не завжди є ознакою покращення фінансового становища, якщо одночасно зростають операційні витрати, посилюється збитковий характер головної діяльності або компанія зайво залежить від непередбачуваних доходів від фінансових операцій. З огляду на це, доцільним є розгляд кількох категорій показників: тих, що стосуються структури та динаміки, показників рентабельності, спроможності до негайних розрахунків, фінансової стійкості, рівня витратності, а також тих, що демонструють вплив окремих чинників.

Першу групу складають індикатори, що відображають структуру та динаміку доходів. Вони дають змогу з'ясувати, як змінюється загальна сума надходжень страхової компанії протягом певного часу, які джерела забезпечують левову частку надходжень, а також наскільки стабільним є ресурсний фундамент страховика. До цієї категорії належать абсолютні зміни в

доходах, коефіцієнти темпу зростання, коефіцієнти приросту та відносний розмір окремих складових доходів у загальній сумі. Особливе значення має вивчення пропорцій між доходами від страхової діяльності, фінансовими надходженнями та іншими джерелами, оскільки це допомагає визначити, чи забезпечується прибутковість страховика його основною функцією, чи компанія значною мірою покладається на вторинні шляхи отримання коштів.

Розрахунок абсолютної зміни доходів здійснюється шляхом віднімання показника попереднього (базового) періоду від його значення у звітному періоді. Ця метрика дозволяє визначити фактичне збільшення або зменшення доходів у грошовому еквіваленті. Темп зростання вказує, у скільки разів або на який відсоток змінився показник порівняно з попереднім етапом, тоді як темп приросту відображає відносну величину збільшення чи скорочення надходжень. Частка певного типу доходу в загальному обсязі визначається як співвідношення цього конкретного виду доходу до загальної суми доходів, помножене на сто відсотків. Саме ця метрика дає змогу оцінити якість структури доходів та ступінь залежності страховика від конкретного каналу надходжень.

Другою важливою групою є індикатори, що оцінюють ефективність управління як доходами, так і витратами. До них належать витрати, необхідні для отримання однієї грошової одиниці доходу, співвідношення між доходами та витратами, фінансовий результат до вирахування податків, чистий прибуток, а також відносна рентабельність операційних витрат. Показник витрат на одиницю отриманого доходу є критично важливим для страхової організації, адже він демонструє, скільки витрат було понесено для генерування кожної отриманої грошової одиниці. Чим менший цей показник, тим раціональніше компанія контролює свої витрати та тим більші має перспективи для збільшення прибутку. Якщо ж спостерігається зростання витрат на одиницю доходу, це сигналізує про зниження ефективності діяльності, навіть якщо загальна сума отриманих коштів зростає.

Третя категорія — це показники рентабельності. Вони характеризують здатність страхової компанії трансформувати отримані доходи та задіяні ресурси у фінансовий результат. До ключових метрик цієї групи відносять рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність операційних витрат, віддачу за чистим прибутком, коефіцієнт реінвестування та індекс стабільності економічного розвитку. Для страхової компанії ці показники є значущими, оскільки дозволяють з'ясувати не лише факт отримання прибутку, але й ступінь ефективності задіяння майна, капіталу та фінансових резервів. Наприклад, підвищення рентабельності активів свідчить про краще використання майнового комплексу фірми, а зростання рентабельності власного капіталу — про більшу віддачу коштів, вкладених власниками.

Четверта категорія включає індикатори фінансової стійкості. Вони призначені для визначення рівня незалежності страховика від залучених зовнішніх джерел фінансування та наявності достатнього обсягу власних ресурсів для забезпечення стабільної роботи. Сюди відносяться показники власних оборотних коштів, коефіцієнти фінансової самостійності, залежності, фінансового плеча, маневровості власного капіталу та загальної фінансової стійкості. Для страхової компанії фінансова стабільність має надзвичайне значення, оскільки вона безпосередньо пов'язана з потенціалом виконання страхових зобов'язань, формуванням необхідних резервних фондів та підтриманням довіри клієнтів.

П'ята група показників — це коефіцієнти ліквідності. Вони демонструють здатність страховика своєчасно виконувати короткострокові боргові зобов'язання та здійснювати виплати за страховими випадками. До цієї групи відносять коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт термінової ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, а також оцінка балансової ліквідності через зіставлення певних груп активів і пасивів. Для страхової фірми ліквідність має не лише фінансове, а й репутаційне значення, оскільки затримка у виплатах може призвести до втрати довіри споживачів та ослаблення конкурентних позицій на ринку.

Шостою групою є інструменти факторного аналізу. Їх застосування дозволяє встановити, які саме причини спричинили зміну прибутку або загального фінансового результату страхової компанії. В рамках такого аналізу раціонально оцінювати вплив зміни обсягів доходів, рівня витрат та витрат на одиницю отриманого доходу. Факторний аналіз дає можливість не просто констатувати зміну прибутку, але й обґрунтувати її першопричини. Це критично важливо для формування управлінських рішень, націлених на підвищення результативності генерації прибутків.

Узагальнена система показників для оцінки ефективності формування доходів страхової компанії представлена у Таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Система показників оцінки ефективності формування доходів страхової компанії

Група показників	Основні показники	Методика розрахунку / зміст показника	Аналітичне значення
Структурно-динамічні показники доходів	Загальна сума доходів, абсолютне відхилення, темп зростання, темп приросту, питома вага окремих видів доходів	Абсолютне відхилення = показник звітного року – показник базового року; темп зростання = показник звітного року / показник базового року $\times 100\%$; питома вага = окремий вид доходу / загальна сума доходів $\times 100\%$	Дозволяють оцінити зміну доходів у часі, визначити основні джерела надходжень і рівень залежності компанії від окремих видів доходів
Показники ефективності управління доходами і витратами	Витрати на 1 грн доходу, співвідношення доходів і витрат, фінансовий результат до оподаткування, чистий прибуток	Витрати на 1 грн доходу = загальні витрати / загальні доходи; чистий прибуток = фінансовий результат до оподаткування – податок на прибуток	Показують, наскільки ефективно компанія перетворює доходи у прибуток та контролює витрати
Показники рентабельності	Рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, операційна рентабельність витрат, коефіцієнт реінвестування	Рентабельність активів = чистий прибуток / активи $\times 100\%$; рентабельність власного капіталу = чистий прибуток / власний капітал $\times 100\%$	Характеризують прибутковість діяльності страховика та ефективність використання активів і власного капіталу

Показники фінансової стійкості	Власні обігові кошти, коефіцієнт фінансової автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового левериджу, коефіцієнт маневреності власного капіталу	Коефіцієнт фінансової автономії = власний капітал / валюта балансу; коефіцієнт фінансової залежності = валюта балансу / власний капітал	Дозволяють оцінити рівень фінансової незалежності страховика та його здатність забезпечувати діяльність власними ресурсами
Показники ліквідності	Коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, оцінка ліквідності балансу	Коефіцієнт поточної ліквідності = оборотні активи / поточні зобов'язання; коефіцієнт абсолютної ліквідності = гроші та їх еквіваленти / поточні зобов'язання	Визначають здатність компанії своєчасно виконувати поточні зобов'язання і забезпечувати страхові виплати
Показники факторного аналізу	Вплив зміни доходів, витрат і витрат на 1 грн доходу на прибуток	Оцінюється зміна фінансового результату під впливом окремих факторів: доходів, витрат, структури витратності	Дозволяють визначити причини зміни прибутку та обґрунтувати напрями підвищення ефективності управління доходами

*Джерело: побудовано на основі [35]

Застосування наведеної системи показників дає можливість комплексно оцінити процес формування доходів страхової компанії. Структурно-динамічний аналіз дозволяє визначити, як змінюється обсяг і структура доходів у часі. Показники витратності дають змогу оцінити, наскільки ефективно компанія контролює витрати у процесі формування фінансового результату. Показники рентабельності показують, чи забезпечують отримані доходи достатній рівень прибутковості. Показники фінансової стійкості та ліквідності характеризують здатність страховика підтримувати стабільну фінансову позицію та виконувати свої зобов'язання перед клієнтами [30]. Отже, система показників оцінки ефективності формування доходів страхової компанії повинна охоплювати не лише аналіз загальної суми доходів, а й оцінку їх структури, динаміки, прибутковості, витратності, фінансової стійкості та ліквідності. Такий підхід дозволяє виявити сильні й слабкі сторони

дохідної політики страховика, визначити чинники, що впливають на фінансовий результат, та сформувані обґрунтовані напрями підвищення доходів у подальших розділах дослідження.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ПРАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» – страхова компанія, зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб під номером 1415120000000387316 від лютого 2000 року. Юридична адреса підприємства – місто Київ, вулиця Велика Васильківська, будинок 65. Компанія є акціонерним товариством з повним статутним капіталом у розмірі 130155500 грн.

Основні види діяльності підприємства включають інші види страхування, крім страхування життя (КВЕД 65.12), а також перестраховання (КВЕД 65.20) (рис. 2.1).

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» пройшла довгий шлях розвитку, починаючи з 1992 року під назвою «ІНПРО». Спочатку це була невелика компанія, яка поступово збільшувала свій статутний капітал, отримувала нові ліцензії та розширювала спектр послуг. Її діяльність у сфері перестраховання та страхування цивільної відповідальності дозволила зайняти стабільні позиції на ринку, а поступове зростання клієнтської бази сприяло фінансовій стабільності компанії. Приєднання до австрійського фінансового концерну GRAWE у 2008 році стало важливим етапом у розвитку компанії. Попри економічні труднощі, ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» змогла зберегти позитивну динаміку страхових платежів та підвищити рівень довіри до своїх послуг. Перенесення головного офісу до Києва у 2014 році ще більше закріпило її позиції як однієї з провідних страхових компаній України.

Входження до GRAWE надало компанії не лише фінансову підтримку, а й можливість перейняти міжнародний досвід та високі стандарти страхування. Це забезпечує стабільність та надійність послуг, що є важливим фактором для

клієнтів, які шукають фінансовий захист та гарантії безпеки.

	• 19243047
	• ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ГРАВЕ УКРАЇНА"
	• ПРАТ СК "ГРАВЕ УКРАЇНА"
	• Акціонерне товариство
	• 03150, місто Київ, вулиця Велика Васильківська, будинок 65
	• 16.02.2000 (25 років 5 місяців)
	• 14151200000003873
	• 130 155 500.00 грн
	• 65.12 Інші види страхування, крім страхування життя • 65.20 Перестраховання • 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів

Рис. 2.1. Реєстраційна інформація ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

*Джерело: побудовано автором на основі [36]

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» пропонує широкий спектр страхових послуг як для приватних осіб, так і для бізнесу (рис. 2.2).

Для приватних клієнтів компанія надає різноманітні види страхування, серед яких страхування життя, пенсійний опціон, страхування транспортних засобів, майна, а також особисте і туристичне страхування. Це дозволяє клієнтам забезпечити себе та свої родини від різноманітних ризиків, таких як втрати майна, здоров'я або життя, а також гарантувати медичне та інші види покриття під час подорожей.

Рис. 2.2. Види страхових послуг ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

*Джерело: побудовано автором на основі [36]

Для бізнесу компанія пропонує страхування життя групи осіб, майнове страхування, страхування транспортних засобів, здоров'я працівників, а також страхування для подорожуючих. Розглянуті послуги допомагають підприємствам забезпечити своїх працівників і майно від непередбачених ситуацій, що можуть призвести до фінансових втрат або порушень робочого процесу.

Процедура задоволення вимог споживачів за договорами страхування у разі банкрутства страхової компанії має чітку законодавчу регламентацію. Вона визначає пріоритетність виплат залежно від типу страхового договору та категорії застрахованих осіб. Основна мета такої черговості – забезпечення соціальної справедливості та захисту найуразливіших груп страхувальників.

Першочерговими є виплати за договорами страхування життя, здоров'я, працездатності, а також пенсійного забезпечення. Такі договори безпосередньо впливають на добробут громадян і можуть мати критичне значення для їхнього

існування. Крім того, до першої черги належать страхові вимоги, пов'язані з обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності, якщо шкода заподіяна життю чи здоров'ю потерпілих.

Наступними за пріоритетністю є вимоги фізичних осіб, пов'язані зі страхуванням майна та відповідальністю за його пошкодження. Втрата майна може мати значний фінансовий вплив на домогосподарства, хоча й не є критичною для життя та здоров'я. Далі йдуть аналогічні вимоги від юридичних осіб, що демонструє прагнення законодавця спочатку захистити фізичних осіб, а потім бізнес.

Окрему увагу приділено регламентним виплатам, які здійснюються Моторним (транспортним) страховим бюро України (МТСБУ), що гарантує компенсацію збитків у випадках, коли страховик не в змозі виконати свої зобов'язання. Таке регулювання сприяє збереженню довіри до страхового ринку та забезпечує мінімізацію фінансових ризиків для потерпілих. Таким чином, ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» надає комплексні рішення для захисту як індивідуальних потреб своїх клієнтів, так і корпоративних структур, охоплюючи широкий спектр можливих ризиків.

Зміна обсягу страхових премій та виплат ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2014-2024 рр. представлена на рисунку 2.3.

За даними рисунку 2.3 можна зробити висновок, що якщо у 2014 році обсяг премій становив 35919,0 тис. грн, то у 2024 році він зріс до 158174,3 тис. грн, що є збільшенням у 4,4 рази. Найвищі темпи приросту спостерігалися у 2017-2018 рр. (на 27,2 тис. грн) та у 2022-2024 рр., коли показник підвищився на 36750,3 тис. грн, або на 30,3%. Водночас у 2021 році відбулося тимчасове зниження премій порівняно з 2020 роком на 29872,6 тис. грн (-20,4%), що може бути пов'язано з впливом макроекономічних та ринкових факторів.

Зміна обсягу страхових виплат також характеризується зростанням, хоча темпи приросту є більш нерівномірними. З 17907,3 тис. грн у 2014 році обсяг виплат збільшився до 117075,6 тис. грн у 2024 році, що становить приріст у 6,5 рази. Найбільш різке зростання відбулося у 2023–2024 рр., коли виплати

збільшилися на 48534,0 тис. грн, або на 70,8%, що може свідчити про підвищення рівня страхових ризиків чи розширення портфеля договорів з високою ймовірністю настання страхових випадків. У середньому за досліджуваний період рівень виплат зростає швидше, ніж премії, що вимагає посиленої уваги до управління збитковістю.

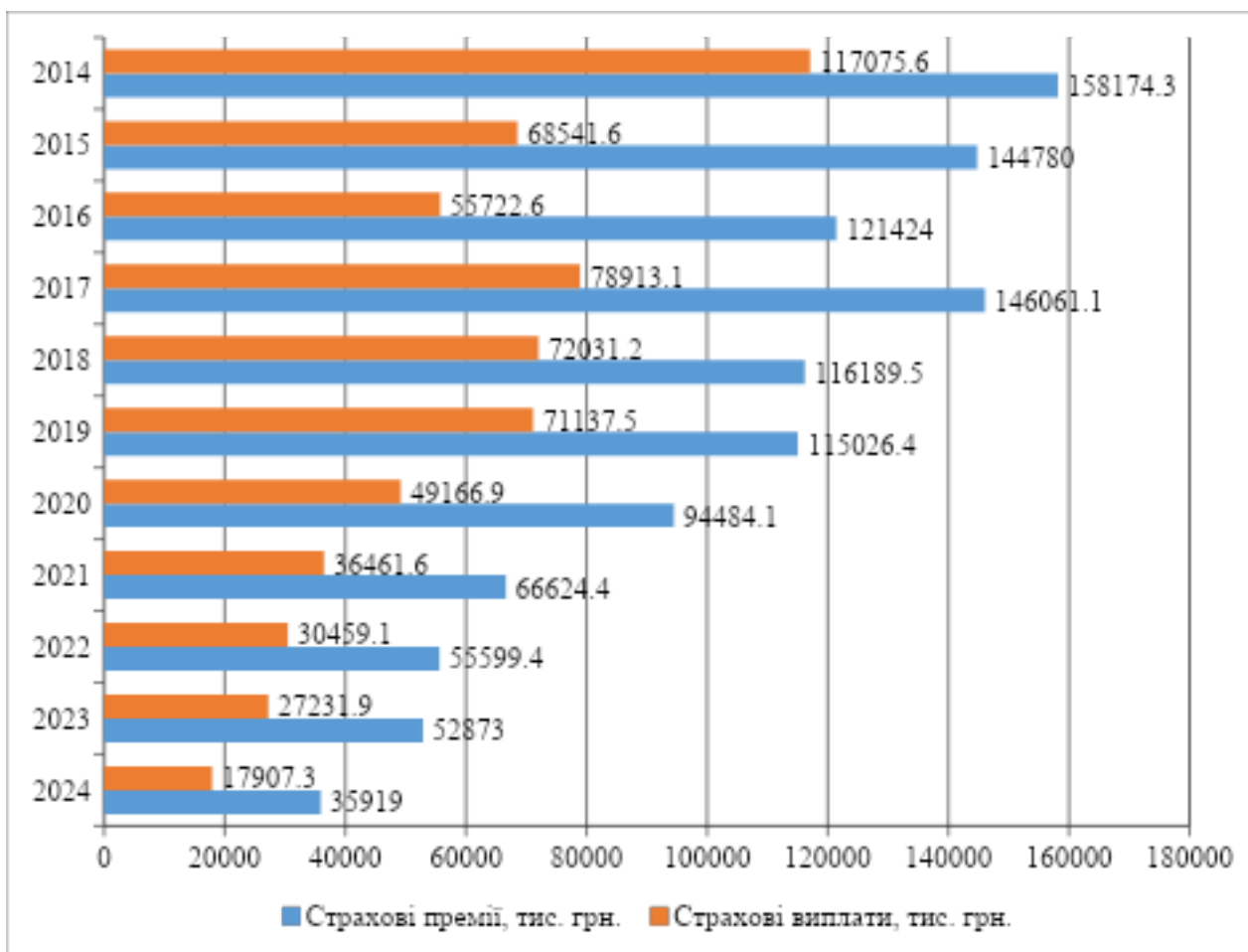

Рис. 2.3. Зміна обсягу страхових премій та виплат ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2014-2024 рр., тис грн

*Джерело: побудовано автором на основі [36]

Основні техніко-економічні показники діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2022-2024 рр. розглянуто в таблиці 2.1.

З таблиці 2.1 можна зробити висновок, що кількість персоналу збільшилася з 93 осіб у 2022 році до 99 осіб у 2024 році, що становить зростання на 6,45% порівняно з 2022 роком. Водночас активи підприємства зросли на 35,74% (на 70 908 тис. грн) і склали у 2024 році 269333 тис. грн.

Особливо відзначається суттєве зростання грошових коштів та їх еквівалентів – майже у п'ять разів порівняно з 2022 роком, досягнувши 154241 тис. грн, що свідчить про значне покращення ліквідності компанії.

Таблиця 2.1

**Основні техніко-економічні показники діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ
УКРАЇНА» за 2022-2024 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
				2024/2023	2024/2022	2024/2023	2024/2022
Кількість персоналу, осіб	93	95	99	4	6	104,21	106,45
Чистий прибуток, тис. грн.	26347	-24272	30624	54896	4277	-126,17	116,23
Активи, тис. грн.	198425	154804	269333	114529	70908	173,98	135,74
Гроші та їх еквіваленти, тис. грн.	36210	22179	154241	132062	118031	695,44	425,96
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	80070	75786	86849	11063	6779	114,60	108,47
Поточні зобов'язання, тис. грн.	42255	28663	63505	34842	21250	221,56	150,29
Власний капітал, тис. грн.	76100	50355	118979	68624	42879	236,28	156,35

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Показник чистого прибутку за цей період також демонструє коливання: у 2023 році компанія зазнала збитків у розмірі 24272 тис. грн, тоді як у 2024 році прибуток зріс до 30 624 тис. грн, що є збільшенням на 116,23% порівняно з 2022 роком. Власний капітал компанії у 2024 році досяг 118979 тис. грн, збільшившись на 56,35% у порівнянні з 2022 роком, а поточні зобов'язання зросли більш ніж удвічі, що може свідчити про активізацію операційної діяльності.

Загалом, результати свідчать про покращення фінансової стійкості та потенціалу зростання ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» в аналізованій період.

Аналіз зміни активів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., що представлено в таблиці 2.2. та рисунку 2.4, відображає наступні тенденції. Загальний баланс компанії збільшився з 198425 тис. грн у 2022 році до 269333 тис. грн у 2024 році, що становить приріст на 35,74%.

Таблиця 2.2

Динаміка активів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Нематеріальні активи	179	190	188	11	-2	6,15	-1,05	5,03
Основні засоби:	682	1319	1713	637	394	93,4	29,87	151,17
Інвестиційна нерухомість	1292	1260	1230	-32	-30	-2,48	-2,38	-4,8
Інші фінансові інвестиції	103379	90850	2380	-12529	-88470	-12,12	-97,38	-97,7
Відстрочені податкові активи	1212	5497	9183	4285	3686	353,55	67,05	657,67
Необоротні активи	135191	118157	36474	-17034	-81683	-12,6	-69,13	-73,02
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1234	0	0	-1234	0	-100	-	-100
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1412	0	0	-1412	0	-100	-	-100
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	827	0	0	-827	0	-100	-	-100
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	5128	0	0	-5128	0	-100	-	-100
Інша поточна дебіторська заборгованість	11192	1269	2440	-9923	1171	-88,66	92,28	-78,2
Поточні фінансові інвестиції	2648	5645	72286	2997	66641	113,18	1180,53	2629,83
Гроші та їх еквіваленти	36210	22179	154241	-14031	132062	-38,75	595,44	325,96
Витрати майбутніх періодів	0	992	0	992	-992	-	-100	-
Оборотні активи	63234	36647	232859	-26587	196212	-42,05	535,41	268,25
Баланс	198425	154804	269333	-43621	114529	-21,98	73,98	35,74

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Оборотні активи за цей період зросли більш ніж утричі – з 63234 тис. грн у 2022 році до 232859 тис. грн у 2024 році, демонструючи приріст на 268,25%, що було забезпечене значним збільшенням грошових коштів і їх еквівалентів, які за два роки зросли з 36210 тис. грн до 154241 тис. грн, а також поточних фінансових інвестицій, які збільшилися у 27 разів – з 2648 тис. грн до 72286 тис. грн.

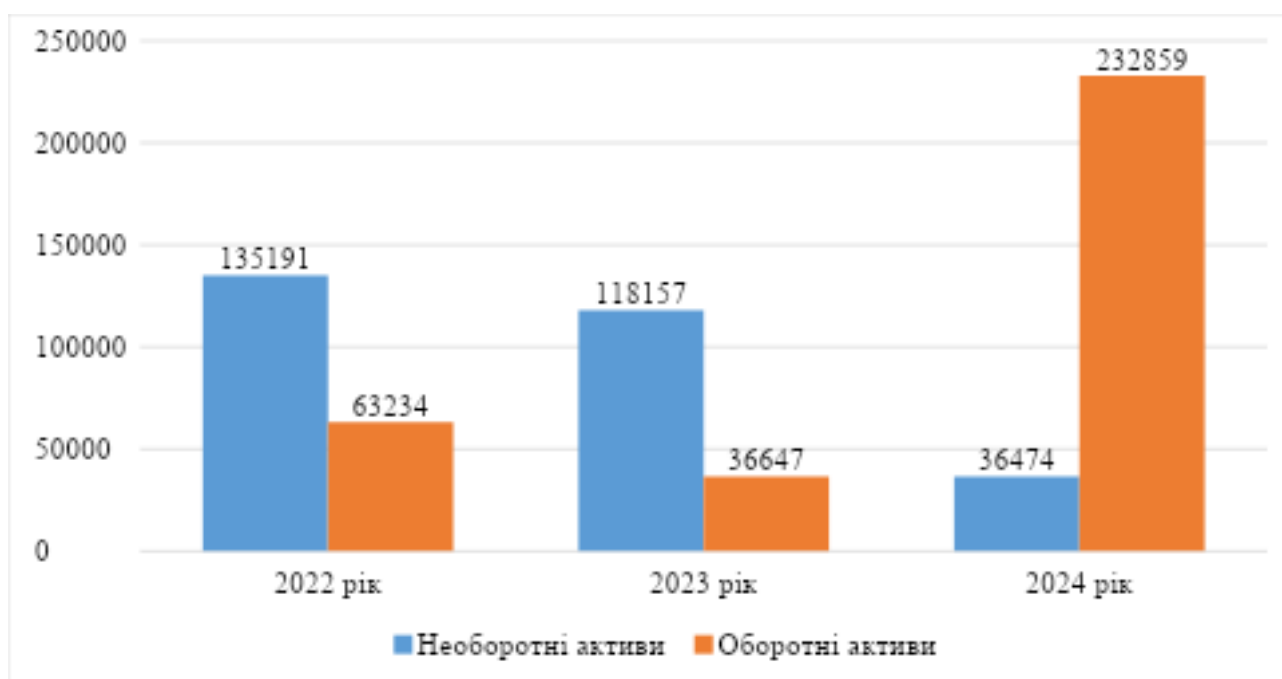

Рис. 2.4. Динаміка активів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2022-2024 рр., тис. грн.

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Водночас частина довгострокових активів зазнала значного скорочення, зокрема інші фінансові інвестиції зменшилися майже на 98%, а дебіторська заборгованість практично зникла, що свідчить про переорієнтацію інвестиційної стратегії компанії та поліпшення управління дебіторською заборгованістю.

У структурі необоротних активів відбулося зниження їх загальної вартості на 73% порівняно з 2022 роком, що обумовлено переважно скороченням інвестиційної нерухомості та інших фінансових інвестицій. Водночас відстрочені податкові активи збільшилися у понад сім разів – з 1212 тис. грн до

9183 тис. грн, демонструючи зростання на 657,67%. Основні засоби також показали позитивну динаміку, збільшившись майже удвічі – з 682 тис. грн у 2022 році до 1713 тис. грн у 2024 році.

Така трансформація активів свідчить про активну політику компанії щодо оптимізації структури майна, підвищення ліквідності та концентрації на більш ефективних інвестиційних інструментах, що відповідає сучасним тенденціям розвитку страхового ринку.

Динаміка джерел фінансування ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., що представлена в таблиці 2.3. та рисунку 2.5, відображає

Таблиця 2.3

Динаміка джерел фінансування ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024

рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Зареєстрований (пайовий) капітал	92155	92155	130155	0	38000	0	41,23	41,23
Додатковий капітал	7742	7742	7742	0	0	0	0	0
Резервний капітал	1690	3007	3007	1317	0	77,93	0	77,93
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-30987	-52549	-21925	-21562	30624	69,58	-58,28	-29,24
Інші резерви	5500	0	0	-5500	0	-100	-	-100
Власний капітал	76100	50355	118979	-25745	68624	-33,83	136,28	56,35
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	80070	75786	86849	-4284	11063	-5,35	14,6	8,47
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	234	0	0	-234	0	-100	-	-100
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1085	1139	1327	54	188	4,98	16,51	22,3
Поточні забезпечення	4727	0	0	-4727	0	-100	-	-100
Інші поточні зобов'язання	5831	25259	61242	19428	35983	333,18	142,46	950,28
Поточні зобов'язання і забезпечення	42255	28663	63505	-13592	34842	-32,17	121,56	50,29
Баланс	198425	154804	269333	-43621	114529	-21,98	73,98	35,74

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

що зареєстрований (пайовий) капітал залишався стабільним у 2022 та 2023 роках на рівні 92 155 тис. грн, а у 2024 році зріс на 41,23%, досягнувши 130155 тис. грн. Власний капітал компанії, незважаючи на спад у 2023 році до 50355 тис. грн, у 2024 році відновився і сягнув 118979 тис. грн, що на 56,35% більше порівняно з 2022 роком.

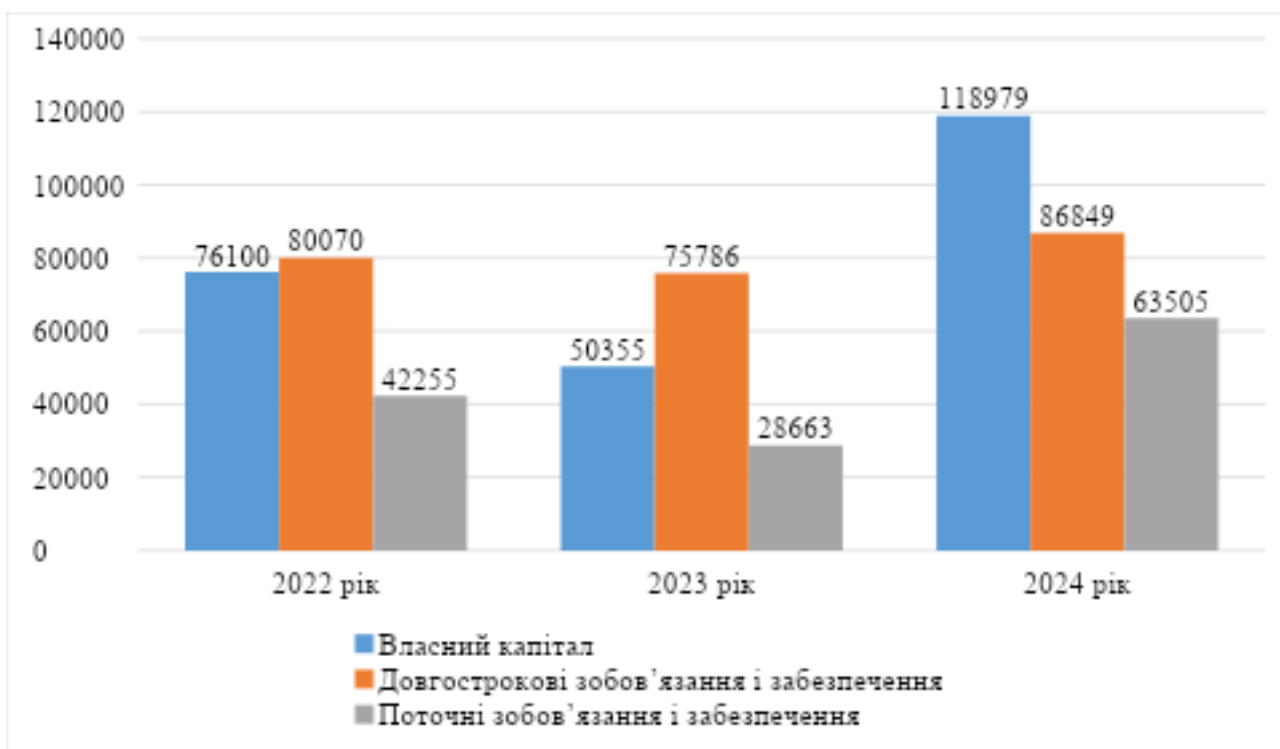

Рис. 2.5. Динаміка пасивів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2022-2024 рр., тис. грн.

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Водночас нерозподілений прибуток зменшився з від'ємного значення –30987 тис. грн у 2022 році до –21 925 тис. грн у 2024 році, що свідчить про поступове покращення фінансових результатів. Резервний капітал у 2023 році зріс на 77,93% порівняно з 2022 роком і залишився стабільним у 2024 році.

Заборгованість компанії також зазнала змін: довгострокові зобов'язання збільшилися на 14,6% у 2024 році порівняно з 2023-м, до 86849 тис. грн, тоді як поточні зобов'язання і забезпечення зросли більш ніж удвічі – з 28663 тис. грн у 2023 році до 63505 тис. грн у 2024 році, що становить приріст 121,56%.

Особливо суттєвим є зростання інших поточних зобов'язань, які у 2024 році досягли 61 242 тис. грн, збільшившись у порівнянні з 2023 роком на 142,46%.

Загалом баланс компанії виріс на 35,74% за два роки, досягнувши 269 333 тис. грн у 2024 році, що свідчить про активізацію фінансової діяльності та посилення ресурсної бази підприємства.

Структура активів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., що представлена в таблиці 2.4 та на рисунку 2.6, дає можливість зробити наступні висновки.

Таблиця 2.4

Структура активів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.,%.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Нематеріальні активи	0,09	0,12	0,07	0,03	-0,05	-0,02
Основні засоби:	0,34	0,85	0,64	0,51	-0,21	0,3
Інвестиційна нерухомість	0,65	0,81	0,46	0,16	-0,35	-0,19
Інші фінансові інвестиції	52,1	58,69	0,88	6,59	-57,81	-51,22
Відстрочені податкові активи	0,61	3,55	3,41	2,94	-0,14	2,8
Необоротні активи	68,13	76,33	13,54	8,2	-62,79	-54,59
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,62	0	0	-0,62	0	-0,62
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	0,71	0	0	-0,71	0	-0,71
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,42	0	0	-0,42	0	-0,42
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	2,58	0	0	-2,58	0	-2,58
Інша поточна дебіторська заборгованість	5,64	0,82	0,91	-4,82	0,09	-4,73
Поточні фінансові інвестиції	1,33	3,65	26,84	2,32	23,19	25,51
Гроші та їх еквіваленти	18,25	14,33	57,27	-3,92	42,94	39,02
Витрати майбутніх періодів	0	0,64	0	0,64	-0,64	0
Оборотні активи	31,87	23,67	86,46	-8,2	62,79	54,59
Баланс	100	100	100	0	0	0

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Частка необоротних активів у загальному обсязі активів знизилася з 68,13% у 2022 році до 13,54% у 2024 році, що є скороченням на 54,59%, що зумовлено значним зменшенням частки інших фінансових інвестицій – з 52,1% до 0,88% за два роки, а також інвестиційної нерухомості, яка скоротилася з 0,65% у 2022 році до 0,46% у 2024 році.

Водночас відстрочені податкові активи збільшилися з 0,61% у 2022 році до 3,41% у 2024 році. Частка основних засобів коливалась, зростаючи з 0,34% у 2022 році до 0,85% у 2023, але знизившись до 0,64% у 2024 році.

Рис. 2. 6. Структура активів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2024 р.,%.

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Одночасно спостерігається суттєве збільшення питомої ваги оборотних активів – з 31,87% у 2022 році до 86,46% у 2024 році, що є приростом на 54,59%. Зокрема, істотно зросла частка грошових коштів та їх еквівалентів, які збільшилися з 18,25% до 57,27%, а також поточних фінансових інвестицій, питомий вага яких зросла з 1,33% до 26,84%. Інша поточна дебіторська заборгованість залишалася незначною, коливаючись у межах менше 1%.

Загалом, динаміка структури активів свідчить про зміщення пріоритетів компанії в бік підвищення ліквідності та оперативного управління ресурсами, що може бути пов'язано із змінами ринкових умов та стратегією розвитку підприємства.

Структура джерел фінансування ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. представлена в таблиці 2.5 та на рисунку 2.7.

Таблиця 2.5

Структура джерел фінансування ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., %

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Зареєстрований (пайовий) капітал	46,44	59,53	48,32	13,09	-11,21	1,88
Додатковий капітал	3,9	5	2,87	1,1	-2,13	-1,03
Резервний капітал	0,85	1,94	1,12	1,09	-0,82	0,27
Інші резерви	2,77	0	0	-2,77	0	-2,77
Власний капітал	38,35	32,53	44,18	-5,82	11,65	5,83
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	40,35	48,96	32,25	8,61	-16,71	-8,1
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	0,12	0	0	-0,12	0	-0,12
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,55	0,74	0,49	0,19	-0,25	-0,06
Поточні забезпечення	2,38	0	0	-2,38	0	-2,38
Інші поточні зобов'язання	2,94	16,32	22,74	13,38	6,42	19,8
Поточні зобов'язання і забезпечення	21,3	18,52	23,58	-2,78	5,06	2,28
Баланс	100	100	100	0	0	0

З таблиці 2.5 можна зробити висновок, що питома вага зареєстрованого (пайового) капіталу зросла з 46,44% у 2022 році до 59,53% у 2023 році, але у 2024 році знизилася до 48,32%, залишаючись загалом стабільною в межах 1,88% приросту за два роки.

Власний капітал у 2024 році склав 44,18%, що на 5,83% більше порівняно з 2022 роком, хоча в 2023 році цей показник тимчасово знизився до 32,53%. Резервний капітал демонстрував позитивну динаміку, збільшившись з 0,85% до 1,94% у 2023 році, але у 2024 році дещо зменшився до 1,12%. Суттєве скорочення відбулося у частці інших резервів, які в 2023 і 2024 роках взагалі були відсутніми.

З боку зобов'язань відзначається, що довгострокові зобов'язання і забезпечення зросли з 40,35% у 2022 році до 48,96% у 2023 році, проте у 2024 році їх частка знизилася до 32,25%, що на 8,1% менше, ніж у 2022 році.

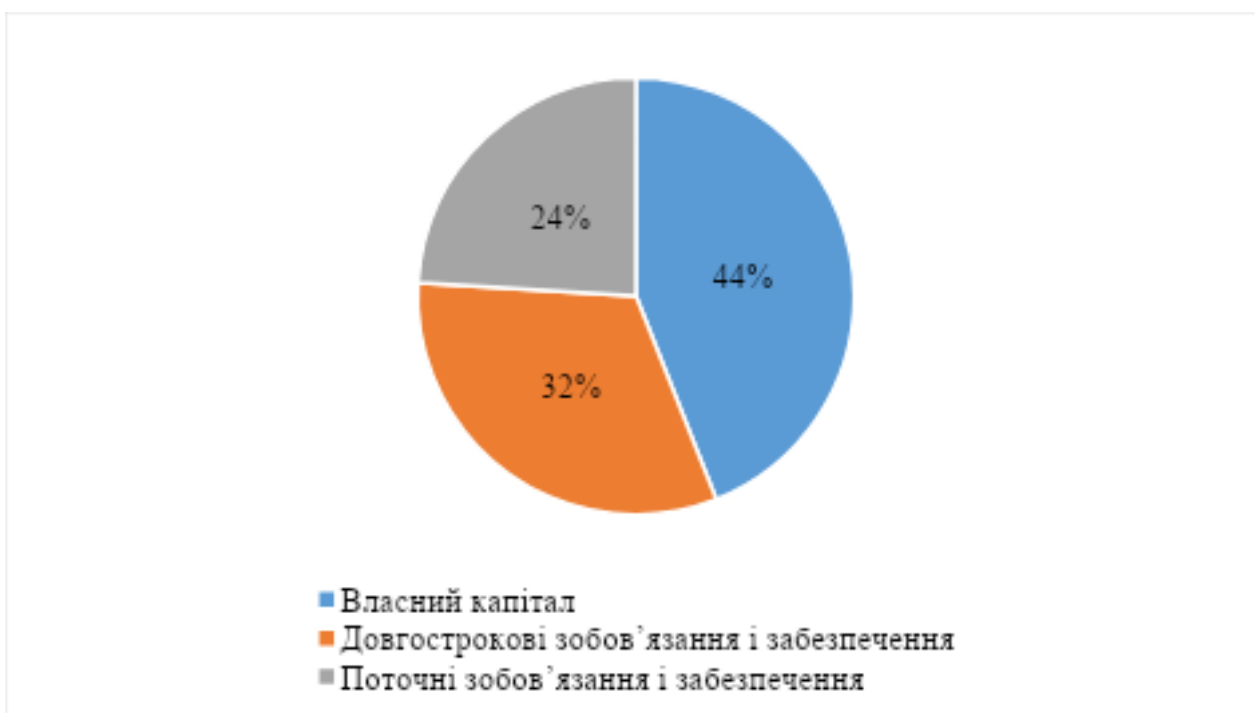

Рис. 2.7. Структура джерел фінансування ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2024 р.,%.

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Поточні зобов'язання і забезпечення у 2024 році досягли 23,58%, продемонструвавши зростання порівняно з 18,52% у 2023 році та 21,3% у 2022 році. Значне збільшення простежується в категорії інших поточних зобов'язань, які у 2024 році становили 22,74% проти 2,94% у 2022 році. В цілому, структура джерел фінансування свідчить про тенденцію до підвищення частки власного капіталу та активної мобілізації поточних зобов'язань, що відображає

прагнення компанії зміцнити фінансову стабільність та гнучкість управління ресурсами.

Динаміка фінансових результатів ПрАТ СК «ГРАВЕ Україна» у 2022-2024 рр. представлена в таблиці 2.6.

З таблиці 2.6 можна зробити висновок, що у 2023 році спостерігається відсутність валового прибутку та операційних доходів, що викликало нульові показники валового прибутку, інших операційних доходів, адміністративних витрат і витрат на збут, тоді як у 2024 році валовий прибуток відновився і зріс до 148529%, що на 107,1% перевищує показник 2022 року.

Таблиця 2.6

Динаміка фінансових результатів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., %

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3152	0	0	-3152	0	-100	-	-100
Валовий прибуток (збиток)	71720	0	148529	-71720	148529	-100	-	107,1
Інші операційні доходи	26603	0	0	-26603	0	-100	-	-100
Адміністративні витрати	16453	0	0	-16453	0	-100	-	-100
Витрати на збут	48110	0	0	-48110	0	-100	-	-100
Інші операційні витрати	4041	150977	173599	146936	22622	3636,13	14,98	4195,94
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	21255	150977	25070	172232	125907	-810,31	-83,39	-217,95
Інші фінансові доходи	12290	14748	51567	2458	36819	20	249,65	319,59
Інші доходи	81	1874	11115	1793	9241	2213,58	493,12	13622,22
Фінансові витрати	100	0	5929	-100	5929	-100	-	5829
Інші витрати	4237	28979	0	24742	-28979	583,95	-100	-100
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	29289	24213	31683	-5076	7470	-17,33	30,85	8,17

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2942	59	1059	-2883	1000	-97,99	1694,92	-64
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	26347	24272	30624	-2075	6352	-7,88	26,17	16,23

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Інші операційні витрати у 2023 році зросли на 3636% порівняно з 2022 роком і в 2024 році збільшилися ще на 14,98%. Фінансовий результат від операційної діяльності у 2023 році різко зріс до 150977%, але у 2024 році знизився до 25070%, що на 83,39% менше, ніж у попередньому році, хоча все ще значно перевищує рівень 2022 року.

Позитивну динаміку демонструють інші фінансові доходи, які за два роки зросли більш ніж у чотири рази – з 12290% у 2022 році до 51567% у 2024 році, а чистий фінансовий результат у 2024 році досяг 30624%, що на 16,23% більше, ніж у 2022 році.

Водночас витрати з податку на прибуток показали коливання: у 2023 році вони знизилися на 97,99%, а у 2024 році зросли майже у 17 разів порівняно з попереднім роком. Загалом, фінансові показники вказують на значне покращення фінансового стану компанії у 2024 р. після 2023 р., що свідчить про відновлення та активізацію операційної діяльності.

2.2. Структурно-динамічний аналіз доходів компанії у 2022-2024 роках

Доходи страхової компанії формуються з різних джерел, що відображають специфіку її діяльності. ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» має широкий спектр ліцензій на здійснення страхової діяльності, що дозволяють компанії надавати послуги як для фізичних осіб, так і для бізнесу. Ліцензії охоплюють різні класи страхування, що включають широкий діапазон продуктів: від страхування здоров'я та життя, до страхування майна, транспорту та відповідальності.

Компанія має ліцензії на страхування від нещасного випадку, медичне страхування, страхування наземних транспортних засобів, майнове страхування від вогню та природних явищ, а також на різні види відповідальності, що

можуть виникнути під час використання транспортних засобів, повітряних і водних суден.

Зокрема, ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» надає послуги зі страхування відповідальності внаслідок використання наземних, повітряних і водних транспортних засобів, а також відповідальності під час перевезень. Крім того, компанія забезпечує страхування фінансових ризиків, які виникають під час здійснення подорожей, включаючи медичні витрати та інші асистанс-послуги для осіб, які потрапили у скрутне становище під час подорожей.

Динаміка доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. представлена в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення,%		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	0	0	0	0	0	-	-	-
Інші операційні доходи	26603	0	0	-26603	0	-100	-	-100
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	0	-	-	-
Інші фінансові доходи	12290	14748	51567	2458	36819	20	249,65	319,59
Інші доходи	81	1874	11115	1793	9241	2213,58	493,12	13622,22
Інші доходи	0	0	0	0	0	-	-	-
Всього доходів	38974	16622	62682	-22352	46060	-57,35	277,1	60,83

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

З таблиці 2.7 можна зробити висновок, що загальний обсяг доходів у 2022 році становив 38974 тис. грн, проте вже у 2023 році він скоротився на 22352 тис. грн або на 57,35% до 16622 тис. грн, що було зумовлено повним зникненням інших операційних доходів, які у 2022 році забезпечували 26603 тис. грн надходжень. У 2024 році ситуація кардинально змінилася – обсяг

доходів зріс на 46060 тис. грн або на 277,1% до 62682 тис. грн, що у підсумку на 60,83% перевищило рівень 2022 року. Визначальним фактором зростання стали інші фінансові доходи, які збільшилися з 14748 тис. грн у 2023 році до 51567 тис. грн у 2024 році (+36819 тис. грн, або +249,65%), а також інші доходи, приріст яких склав 9241 тис. грн (+493,12%).

Таким чином, динаміка доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. свідчить про зниження стабільності традиційних джерел доходу компанії та залежність результатів від фінансових операцій, що підкреслює необхідність більш збалансованої та диверсифікованої дохідної політики.

Структура доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. представлена в таблиці 2.8 та на рисунку 2.8.

Таблиця 2.8

Структура доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.,%

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Інші операційні доходи	68,26	0	0	-68,26	0	-68,26
Інші фінансові доходи	31,53	88,73	82,27	57,2	-6,46	50,74
Інші доходи	0,21	11,27	17,73	11,06	6,46	17,52
Всього доходів	100	100	100	0	0	0

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

З таблиці 2.8 можна зробити висновок, що У 2022 році структура доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» була суттєво відмінною від наступних років, оскільки переважну частку становили інші операційні доходи (68,26%), тоді як інші фінансові доходи займали лише 31,53%, а інші доходи – незначну частку у 0,21%. В 2023 році відбулося кардинальне переформатування структури: інші операційні доходи повністю зникли, а домінуючу позицію зайняли інші фінансові доходи (88,73%), доповнені іншими доходами (11,27%). Така зміна свідчить про зміну джерел формування доходів компанії, ймовірно, через зміну стратегії діяльності чи ринкових умов.

У 2024 році структура зберегла основні риси попереднього року, проте відбулося певне перерозподілення доходів. Інші фінансові доходи зменшилися на 6,46% до 82,27%, тоді як інші доходи зросли на таку ж величину, досягнувши 17,73%. Порівняно з 2022 роком, частка фінансових доходів зросла більш ніж удвічі, тоді як операційні доходи повністю втратили значення у структурі. Таким чином, зміна структури доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. свідчить про зростання залежності компанії від фінансових інструментів та альтернативних джерел надходжень замість традиційних операційних доходів.

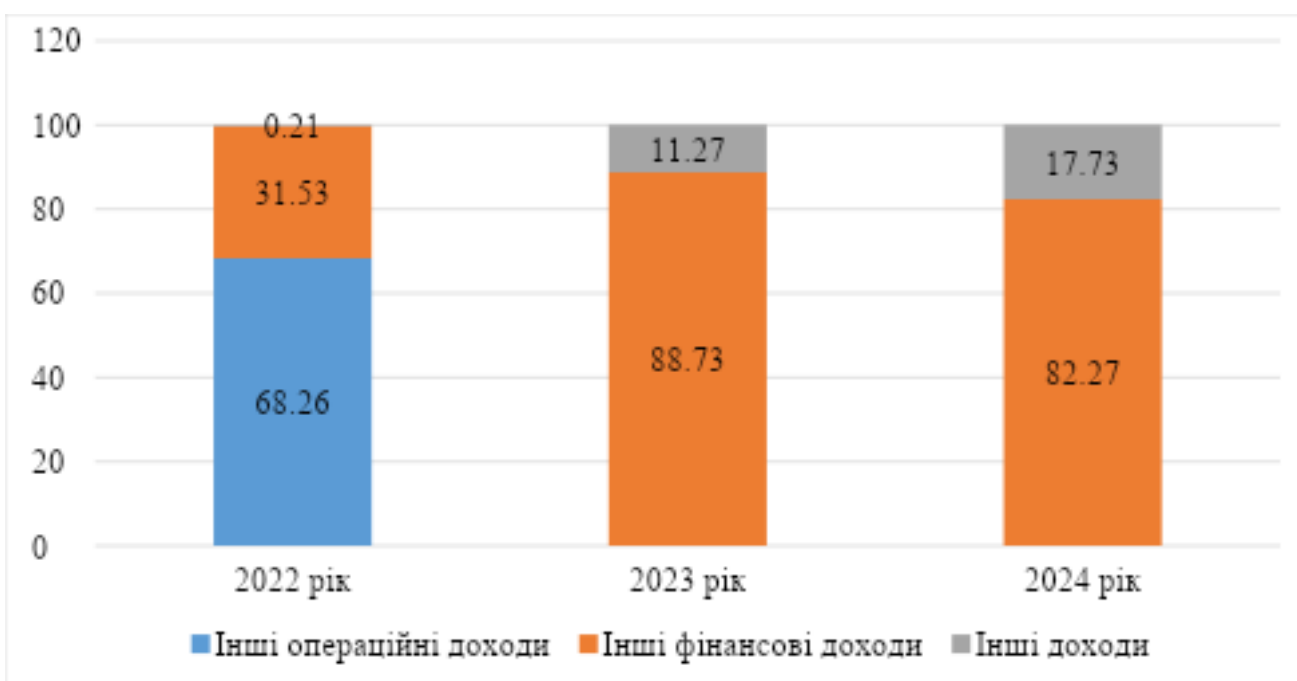

Рис. 2.8. Структура доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.,%

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Сукупність отриманих доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» визначає фінансову стійкість страховика, його здатність виконувати зобов'язання перед клієнтами та розвивати бізнес у довгостроковій перспективі.

Динаміка показників фінансової стійкості ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» в 2022-2024 рр. представлена в таблиці 2.9.

З таблиці 2.9 можна зробити висновок, що власні обігові кошти

підприємства у 2022 році були від'ємними й становили –59091 тис. грн, у 2023 році їхнє зменшення продовжилось до –67802 тис. грн, тоді як у 2024 році спостерігається суттєве зростання до 82 505 тис. грн, що свідчить про відновлення ліквідності та покращення фінансової бази для покриття оборотних активів. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами підвищився з –0,93 у 2022 році до 0,35 у 2024 році, а маневреність власних оборотних коштів збільшилась з –0,61 до 1,87, що свідчить про зростання гнучкості у використанні фінансових ресурсів.

Показники фінансової автономії та залежності також демонструють позитивну тенденцію: коефіцієнт фінансової автономії зріс з 0,38 до 0,44, а коефіцієнт фінансової залежності знизився з 3,07 у 2023 році до 2,26 у 2024 році, що свідчить про зменшення частки позикових коштів у структурі капіталу та підвищення самостійності підприємства у фінансуванні діяльності.

Таблиця 2.9

**Динаміка показників фінансової стійкості ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»
в 2022-2024 рр.**

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Власні обігові кошти, тис. грн.	-59091	-67802	82505	-8711	150307	141596
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	-0,93	-1,85	0,35	-0,92	2,2	1,28
Маневреність власних оборотних коштів	-0,61	-0,33	1,87	0,28	2,2	2,48
Коефіцієнт фінансової автономії	0,38	0,33	0,44	-0,05	0,11	0,06
Коефіцієнт фінансової залежності	2,61	3,07	2,26	0,46	-0,81	-0,35
Коефіцієнт фінансового левериджу	1,61	2,07	1,26	0,46	-0,81	-0,35
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,78	-1,35	0,69	-0,57	2,04	1,47
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,35	0,27	0,42	-0,08	0,15	0,07
Коефіцієнт фінансової стійкості (покриття інвестицій)	0,79	0,81	0,76	0,02	-0,05	-0,03

Коефіцієнт мобільності активів	0,47	0,31	6,38	-0,16	6,07	5,91
--------------------------------	------	------	------	-------	------	------

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Коефіцієнт маневреності власного капіталу змінився з $-0,78$ у 2022 році до $0,69$ у 2024 році, що разом із збільшенням коефіцієнта мобільності активів з $0,47$ до $6,38$ відображає покращення здатності підприємства швидко реагувати на фінансові потреби та оптимізувати розподіл капіталу. Таким чином, аналіз свідчить про значне зміцнення фінансової стійкості ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» протягом досліджуваного періоду.

У таблиці 2.10 визначено тип фінансової стійкості ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.

Таблиця 2.10

Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Власний капітал та резерви	76100	50355	118979	-25745	68624	-33,83	136,28	56,35
Необоротні активи	135191	118157	36474	-17034	-81683	-12,6	-69,13	-73,02
Власні обігові кошти	-59091	-67802	82505	-8711	150307	14,74	-221,69	-239,62
Довгострокові зобов'язання	80070	75786	86849	-4284	11063	-5,35	14,6	8,47
Наявність власних обігових коштів та довгострокових джерел для фінансування запасів	20979	7984	169354	-12995	161370	-61,94	2021,17	707,25
Короткострокові зобов'язання	42255	28663	63505	-13592	34842	-32,17	121,56	50,29
Наявність власних обігових коштів, короткострокових та довгострокових джерел для фінансування запасів	63234	36647	232859	-26587	196212	-42,05	535,41	268,25
Загальна сума запасів	0	0	0	0	0	-	-	-

Надлишок (+), недостача власних обігових коштів для формування запасів	-59091	-67802	82505	-8711	150307	14,74	-221,69	-239,62
Надлишок (+), недостача власних обігових коштів та довгострокових джерел для формування запасів	20979	7984	169354	-12995	161370	-61,94	2021,17	707,25
Надлишок (+), недостача власних обігових коштів та короткострокових і довгострокових джерел для формування запасів	63234	36647	232859	-26587	196212	-42,05	535,41	268,25

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

З таблиці 2.10 можна зробити висновок, що у 2022 році ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» характеризувалося високим рівнем власного капіталу та резервів у розмірі 76100 тис. грн, однак власні обігові кошти були від'ємними і становили –59091 тис. грн, що свідчить про нестачу внутрішніх ресурсів для покриття поточних потреб.

У 2023 році власний капітал скоротився на 25745 тис. грн (–33,83%) до 50355 тис. грн, а власні обігові кошти ще більше погіршилися до –67802 тис. грн. Незважаючи на зменшення довгострокових зобов'язань на 5,35%, наявність власних обігових коштів та довгострокових джерел для фінансування запасів знизилася на 61,94% до 7984 тис. грн, що вказує на збереження нестійкого фінансового стану, коли підприємство не мало достатнього внутрішнього фінансування для покриття своїх запасів та поточних витрат.

Проте у 2024 році власний капітал зріс на 136,28% до 118979 тис. грн, а власні обігові кошти досягли позитивного значення 82505 тис. грн, що є покращенням на 150307 тис. грн порівняно з 2023 роком. Довгострокові зобов'язання збільшилися на 14,6%, а короткострокові – на 121,56%, проте значний приріст наявності власних обігових коштів та довгострокових джерел для фінансування запасів до 169354 тис. грн (+2021,17%) і комбінованих джерел фінансування до 232859 тис. грн (+535,41%) свідчить про відновлення та

зміцнення фінансової стійкості компанії.

Таким чином, у 2024 році підприємство перейшло від дефіциту до надлишку ресурсів, що дозволило йому повністю забезпечувати фінансування запасів власними та залученими коштами.

Фінансові показники компанії демонструють значне зростання: активи та власний капітал істотно збільшилися, а динаміка страхових премій та виплат свідчить про активну діяльність на ринку. Особливо помітним є зростання ліквідності за рахунок збільшення грошових коштів та поточних фінансових інвестицій, що вказує на зміщення акцентів у бік оперативних ресурсів.

В таблиці 2.11 проведено оцінку ліквідності балансу ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.

Таблиця 2.10

Оцінка ліквідності балансу ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
A1	38858	27824	226527	-11034	198703	-28,4	714,14	482,96
A2	19793	1269	2440	-18524	1171	-93,59	92,28	-87,67
A3	0	992	0	992	-992	-	-100	-
A4	135191	118157	36474	-17034	-81683	-12,6	-69,13	-73,02
П1	6046	1139	1327	-4907	188	-81,16	16,51	-78,05
П2	5831	25259	61242	19428	35983	333,18	142,46	950,28
П3	80070	75786	86849	-4284	11063	-5,35	14,6	8,47
П4	76100	50355	118979	-25745	68624	-33,83	136,28	56,35
A1-П1	32812	26685	225200	-6127	198515	-18,67	743,92	586,33
A2-П2	13962	-23990	-58802	-37952	-34812	-271,82	145,11	-521,16
A3-П3	-80070	-74794	-86849	5276	-12055	-6,59	16,12	8,47
A4-П4	59091	67802	-82505	8711	-150307	14,74	-221,69	-239,62
ΔАП1 = A1-П1	32812	26685	225200	-6127	198515	-18,67	743,92	586,33
ΔАП2=A2-П2 +ΔАП1	46774	2695	166398	-44079	163703	-94,24	6074,32	255,75

$\Delta\text{АПЗ}=\text{АЗ}-\text{ПЗ} + \Delta\text{АП2}$	-33296	-72099	79549	-38803	151648	116,54	-210,33	-338,91
$\Delta\text{АП4}=\text{А4}-\text{П4} + \Delta\text{АП3}$	25795	-4297	-2956	-30092	1341	-116,66	-31,21	-111,46

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

З таблиці 2.11 можна зробити висновок, що у 2022 році ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» мало значний надлишок найбільш ліквідних активів над терміновими зобов'язаннями. Показник А1–П1 становив 32812 тис. грн, що забезпечувало високу здатність до негайного погашення поточних боргів. Проте вже у 2023 році цей надлишок скоротився на 6127 тис. грн (–18,67%), а показник А2–П2 став від'ємним і досяг –23 990 тис. грн, що свідчить про дефіцит швидколіквідних активів для покриття короткострокових зобов'язань другої групи.

Негативним залишався і показник А3–П3 (–80 070 тис. грн у 2022 році та –74794 тис. грн у 2023-му), що вказувало на недостатність повільноліквідних активів для покриття середньострокових зобов'язань. Показник А4–П4 у 2022 році становив 59091 тис. грн, а в 2023 році збільшився до 67 802 тис. грн, що свідчить про достатність важколіквідних активів для покриття довгострокових зобов'язань.

У 2024 році ліквідність балансу компанії суттєво зросла. Надлишок А1–П1 зріс до 225200 тис. грн (+743,92%), що забезпечило компанії майже семикратний запас найбільш ліквідних активів над терміновими зобов'язаннями. Показник А2–П2 погіршився до –58 802 тис. грн, що свідчить про збереження дефіциту швидколіквідних активів, але водночас А3–П3 зріс до –86 849 тис. грн, що на 12 055 тис. грн гірше, ніж у 2023 році, і вказує на продовження проблем із покриттям середньострокових боргів. Найсуттєвіша зміна відбулася за показником А4–П4, який із позитивного значення 67802 тис. грн у 2023 році знизився до –82505 тис. грн у 2024-му, що свідчить про нестачу важколіквідних активів для довгострокових зобов'язань. Таким чином, ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» значно підвищила свою миттєву ліквідність, але структура активів стала менш збалансованою через зростання дефіциту у менш

ліквідних групах.

Динаміка показників ліквідності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. представлено в таблиці 2.12.

З таблиці 2.12 можна зробити висновок, що У 2022–2024 роках структура доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» зазнала істотних змін. Якщо у 2022 році переважну частку становили інші операційні доходи (68,26%), то вже з 2023 року вони були повністю відсутні у структурі надходжень.

Таблиця 2.12

**Динаміка показників ліквідності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»
у 2022-2024 рр.**

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,5	1,28	3,67	-0,22	2,39	2,17
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,5	1,28	3,67	-0,22	2,39	2,17
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,86	0,77	2,43	-0,09	1,66	1,57
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	15,01	1,11	1,84	-13,9	0,73	-13,17

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Натомість частка інших фінансових доходів у 2023 році суттєво зросла – з 31,53% до 88,73%, що свідчить про зміщення акцентів у джерелах формування доходів на користь фінансових операцій. Одночасно спостерігалось збільшення питомої ваги інших доходів з 0,21% у 2022 році до 11,27% у 2023 році. У 2024 році частка інших фінансових доходів дещо скоротилася – до 82,27%, тоді як інші доходи збільшилися до 17,73%. Така динаміка свідчить про диверсифікацію доходів у порівнянні з попереднім роком, хоча фінансові надходження залишаються домінуючими.

Динаміка фінансового результату за видами діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА», яка представлена в таблиці 2.13, дає можливість зробити наступний

Таблиця 2.13

**Динаміка фінансового результату за видами діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ
УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., тис. грн.**

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Результат основної діяльності	21255	-150977	-25070	-172232	125907	-810,31	-83,39	-217,95
Результат фінансових операцій	12190	14748	45638	2558	30890	20,98	209,45	274,39
Результат від іншої звичайної діяльності	-4156	-27105	11115	-22949	38220	552,19	-141,01	-367,44
Фінансовий результат до оподаткування	29289	24213	31683	-5076	7470	-17,33	30,85	8,17

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

висновок, що упродовж 2022–2024 років найбільші коливання спостерігалися за результатами основної діяльності. У 2022 році показник становив 21255 тис. грн, тоді як у 2023 році зафіксовано збиток у розмірі 150977 тис. грн, що означає погіршення на 172232 тис. грн або 810,31%. У 2024 році збиток скоротився до 25070 тис. грн, що на 125907 тис. грн, проте відносно 2022 року спостерігається суттєве зниження на 217,95%.

Результати фінансових операцій протягом аналізованого періоду характеризувалися стійким зростанням. Якщо у 2022 році цей показник становив 12190 тис. грн, то у 2023 році він збільшився до 14748 тис. грн, а у 2024 році – до 45638 тис. грн, що на 30890 тис. грн або 209,45% більше в порівнянні з попереднім роком.

Результат від іншої звичайної діяльності демонстрував збитки від у 4156 тис. грн у 2022 році до 27105 тис. грн у 2023 році, після чого у 2024 році було отримано дохід у сумі 11115 тис. грн. Сукупний фінансовий результат до оподаткування у 2022 році становив 29289 тис. грн, знизився до 24213 тис. грн у 2023 році, а у 2024 році зріс до 31683 тис. грн, що свідчить про відновлення

загальної фінансової ефективності компанії, незважаючи на нестабільність окремих сегментів діяльності.

Таким чином, на основі проведеного структурно-динамічного аналізу доходів страхової компанії, можемо зробити наступний висновок, що протягом аналізованого періоду відбулося суттєве переформатування джерел доходів компанії, що може бути пов'язане зі зміною фінансової стратегії та умов господарської діяльності на ринку страхових послуг.

2.3. Оцінка ефективності управління доходами та чинників, що впливають на їх рівень

Основним критерієм ефективності управління доходами виступає здатність ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» не лише забезпечувати стабільне зростання обсягу надходжень, а й підтримувати їх якість та диверсифікацію джерел. Важливим аспектом є аналіз чинників, що впливають на доходи. Системний моніторинг цих факторів і гнучке коригування управлінських рішень дозволяють страховій компанії не лише утримувати конкурентні позиції, але й забезпечувати сталий фінансовий розвиток.

Динаміка показників рентабельності (збитковості) ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., що відображено в таблиці 2.14, відображає

Таблиця 2.14

Динаміка показників рентабельності (збитковості) ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр.

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +,-		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Рентабельність (пасивів) активів (чистий прибуток в чисельнику),%	-	13,74	14,44	-	0,7	-
Рентабельність (пасивів) активів (ЕБІТ в чисельнику),%	-	13,71	17,74	-	4,03	-
Рентабельність (пасивів) активів (ЕБІТДА в чисельнику),%	-	13,71	17,74	-	4,03	-
Рентабельність власного капіталу,%	-	38,39	36,17	-	-2,22	-

Всього доходів	38974	16622	62682	-22352	46060	-57,35	277,1	60,83
Всього витрат	79035	180015	180587	100980	572	127,77	0,32	128,49
Чистий прибуток (поточний рік)	26347	24272	30624	-2075	6352	-7,88	26,17	16,23
Витрати на гривню доходу	2,03	10,83	2,88	8,8	-7,95	433,5	-73,41	41,87

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

стверджувати, що загальні доходи ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» знизилися у 2023 році на 22 352 тис. грн порівняно з 2022 роком, що становить зменшення на 57,35%, проте у 2024 році відбулося їх значне зростання на 46060 тис. грн, або на 277,1%, досягнувши рівня 62682 тис. грн. Загальні витрати зросли з 79035 тис. грн у 2022 році до 180015 тис. грн у 2023 році, збільшившись на 127,77%, та залишилися майже на тому ж рівні у 2024 році – 180587 тис. грн. Чистий прибуток підприємства скоротився у 2023 році на 2075 тис. грн (-7,88%) порівняно з попереднім роком, проте у 2024 році відновився до 30624 тис. грн, збільшившись на 6 352 тис. грн або 26,17%.

Аналіз витрат на гривню доходу свідчить про високу змінність цього показника: у 2023 році він досяг 10,83 грн, що у 4,33 рази перевищує значення 2022 року, а у 2024 році знизився до 2,88 грн, відновивши більш ефективне співвідношення витрат до доходу. Оцінку факторів впливу на рентабельність ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр. проведено в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

Оцінка факторів впливу на рентабельність ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2022-2024 рр., тис. грн.

Показники	Рік		Абсолютне відхилення, +,-
	2023	2024	2024 / 2023
Коефіцієнт співвідношення витрат	2,28	2,28	0
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат, тис. грн.	33662,56	33853,24	190,68
Коефіцієнт співвідношення доходів	0,43	1,61	1,18
Зміна прибутку за рахунок зміни доходу тис. грн.	-48772,84	-17826,28	30946,56

Зміна прибутку за рахунок зміни витрат на 1 гривню доходу, тис. грн.	-146307,41	-53474,77	92832,64
Загальна сума впливу факторів, тис. грн.	-2075	4277	6352

*Джерело: розраховано автором за даними додатків Д-К

Поточна динаміка витрат так вплинула на прибуток ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» протягом періоду 2022-2024 рр.: $26347 * ((173599 + 5929 + 1059) / (3152 + 16453 + 48110 + 4041 + 100 + 4237 + 2942) - 1) = 33853,24$ тис. грн.

Прибуток ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» змінився через зміну доходу протягом періоду 2022-2024 рр. на: $26\ 347 * (((51567 + 11115) / (26603 + 12290 + 81)) - ((173\ 599 + 5929 + 1059) / (3152 + 16453 + 48110 + 4041 + 100 + 4237 + 2942))) = -17826,28$ тис. грн.

Частка витрат в доходах привела до зміни прибутку на: $((51567 + 11115) * ((3152 + 16453 + 48110 + 4041 + 100 + 4237 + 2942) / (26603 + 12290 + 81) - (173599 + 5929 + 1059) / (51567 + 11115))) = -53474,77$ тис. грн.

Сума впливу всіх факторів становить:

$$30624 - 26\ 347 = 4277 \text{ тис. грн.}$$

Динаміка розглянутих показників вказує на значний вплив доходів та витрат на рентабельність підприємства та підкреслює необхідність контролю витрат для забезпечення стабільності фінансових результатів.

Важливим аспектом управління прибутком та ризиками діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» є використання ІТ-систем. Інформаційні технології забезпечують автоматизацію процесів обробки договорів, моніторинг страхових випадків, управління фінансовими потоками та оцінку ризиків, що дозволяє підвищити точність розрахунків, зменшити ймовірність помилок під час актуарних розрахунків та скоротити час на обробку заявок.

ІТ-системи також сприяють кращій комунікації з клієнтами та забезпечують можливість онлайн-доступу до страхових продуктів, що підвищує рівень обслуговування і зручність для споживачів. Завдяки сучасним технологіям, компанія може ефективно реагувати на зміни ринкової ситуації та забезпечувати безперервність бізнес-процесів навіть у кризових умовах.

Вся інформація ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА», в тому числі про страхові продукти та умови страхування, викладена на сайті страховика [33]. Онлайн-сервіси ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» забезпечують зручний та ефективний доступ до ряду послуг, що полегшують взаємодію клієнтів з компанією (рис. 2.9). Розділ, присвячений страховим подіям, дозволяє швидко отримати необхідну інформацію щодо дій та документів, що вимагаються при настанні страхового випадку. Крім того, на платформі доступна зона завантаження для квитанцій, заяв і матеріалів, пов'язаних зі страхуванням, що спрощує процес подачі та обробки документів.

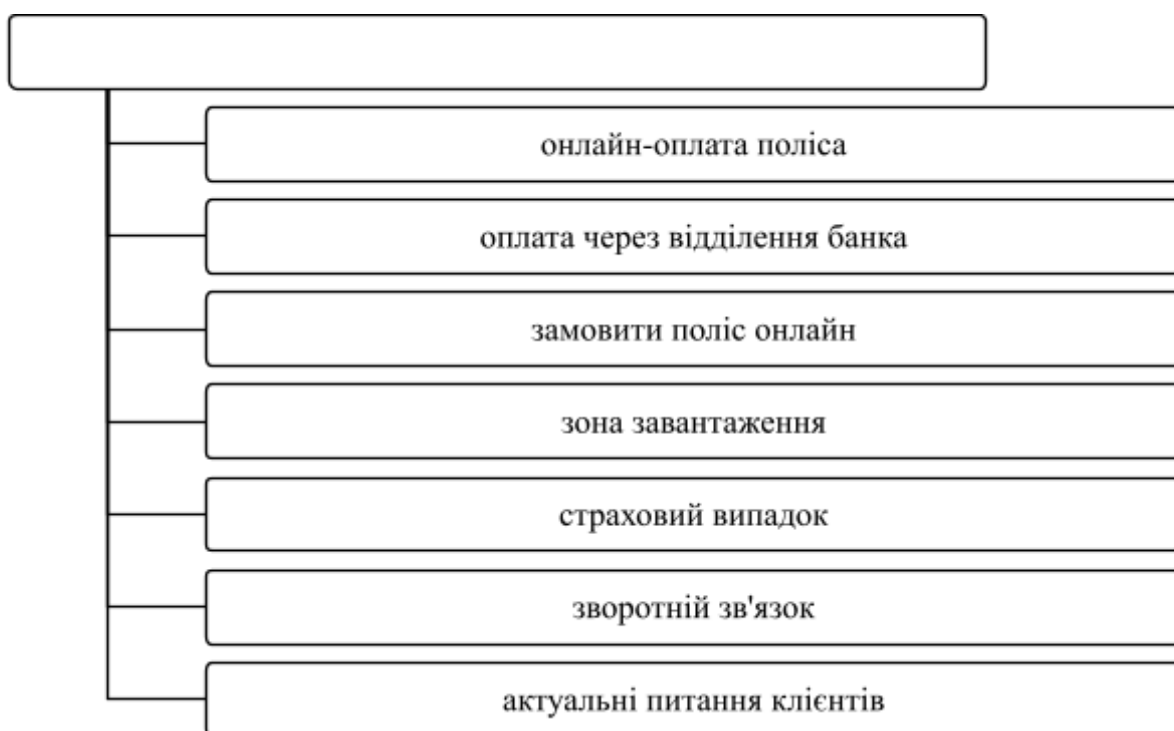

Рис. 2.9. Онлайн сервіси ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА»

*Джерело: побудовано автором на основі [36]

Сервіс онлайн-оплати через МТБ банк із невеликою комісією 0,5% надає зручний механізм для здійснення страхових платежів, а можливість замовити поліс онлайн за різними видами страхування, зокрема туристичним та медичним, дозволяє клієнтам швидко отримати бажану послугу без необхідності особистого відвідування офісу [33].

Важливим елементом є розділ для отримання відповідей на питання

клієнтів щодо страхування життя, що сприяє підвищенню рівня обізнаності та довіри до компанії. Всі ці сервіси дозволяють компанії підвищити рівень зручності обслуговування та ефективність управління клієнтськими запитами.

Онлайн-замовлення страхових полісів пропонує зручний і швидкий спосіб отримання необхідного страхового покриття без необхідності відвідувати офіс.

За допомогою платформи можна замовити різноманітні види страхування, такі як туристичний поліс для подорожуючих за кордон, медичне страхування через програму GRAWE Doctor, а також поліс для страхування від нещасних випадків як для окремих осіб, так і для родин чи груп (спортсменів, колективів), що забезпечує оперативність, зменшуючи витрати часу та дозволяючи користувачам отримати поліс страхування з максимальним комфортом і мінімумом зусиль.

ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» здійснила важливий крок у напрямку цифровізації своїх комунікаційних процесів у напрямку страхування життя, розширивши функції корпоративного Viber-сервісу [47].

З 1 грудня 2022 року компанія почала надсилати клієнтам повідомлення про зарахування чергової страхової премії через офіційний канал у Viber, замінивши попередні SMS-повідомлення. Це нововведення є частиною загальної стратегії компанії з інтеграції сучасних технологій для покращення взаємодії з клієнтами.

Інноваційність цього рішення полягає в тому, що Viber є одним із найпопулярніших месенджерів в Україні, що дозволяє компанії забезпечити більш швидку та зручну комунікацію з великою аудиторією. Таке рішення не лише відповідає вимогам часу, але й відповідає на потреби клієнтів у зручності та оперативності отримання інформації. Важливою рисою є також те, що всі повідомлення, які надсилаються через Viber, є захищеними та конфіденційними, що підвищує рівень довіри до компанії.

У березні 2023 року ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» впровадила нову послугу інтернет-еквайрингу, що дозволяє клієнтам зручно та безпечно

здійснювати страхові платежі на сайті компанії. Цей сервіс забезпечує швидке і зручне внесення регулярних страхових внесків за діючими договорами страхування в режимі онлайн, що значно підвищує рівень доступності послуг для клієнтів компанії. Популярність цієї послуги зростає, що підтверджується стабільним збільшенням кількості користувачів щомісяця.

Важливим аспектом є зручний інтерфейс, який дозволяє здійснити оплату у будь-який час доби, з будь-якого місця, де є доступ до інтернету. Такий підхід дозволяє зекономити час клієнтів і підвищує загальну ефективність фінансових операцій. Разом із партнером, МТБ Банком, компанія продовжує працювати над удосконаленням сервісу, пропонуючи нові цифрові рішення для ще більшої зручності своїх клієнтів. Крім того, комісійна винагорода за використання онлайн-платежів для клієнтів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» складає лише 0,5%, що є конкурентною перевагою для користувачів цього сервісу.

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» активно долучається до соціальних ініціатив, підтримуючи освітні та громадські проекти, спрямовані на підвищення рівня безпеки серед населення.

Однією з таких ініціатив стала участь у презентації соціальної кампанії «Коник-Дурконик», метою якої є привернення уваги до важливості безпеки серед дітей та підлітків. Кампанія охоплює різні формати, включаючи анімаційні та музичні ролики, які сприяють формуванню у молоді культури безпеки, а також інформують про основні принципи особистої безпеки [15].

У рамках цього проекту компанія стала партнером освітнього центру Safety Park, що організував курс «#Курс100», який об'єднав понад 500 учасників з різних куточків України для здобуття знань у сфері безпеки. Важливою складовою є і громадська ініціатива «Коли Rip може стати R.I.P.», спрямована на попередження загибелі людей на водних об'єктах через розривні течії. Таким чином, участь ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у цих проектах демонструє її відповідальність перед суспільством і активну позицію в підтримці безпеки та благополуччя громадян.

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» активно підтримала ініціативу створення

«Стандарту облаштування класів безпеки в українських школах», що є важливим кроком у формуванні культури безпеки серед молодого покоління. Цей проект, ініційований Ольгою Дробишевою та підтриманий провідними експертами в галузі безпеки, архітектури та психології, спрямований на практичне забезпечення безпеки дітей у школах, зокрема у контексті зростаючих ризиків, таких як загибель унаслідок військової агресії чи ДТП [38].

Розробка стандарту ґрунтується на статистичних фактах, що дозволяє максимально ефективно реагувати на актуальні загрози. Важливим аспектом є те, що проект охоплює не лише безпеку дорожнього руху, але й інші важливі напрямки, такі як вибухонебезпечні предмети, кібербезпека, психологічна і поведінкова безпека. Таким чином, ініціатива має на меті комплексне формування безпекових навичок у дітей, що є необхідним для забезпечення їхнього фізичного та психологічного благополуччя.

Підтримка цього проекту ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» підтверджує її стратегічну спрямованість на розвиток культури безпеки в Україні. Проект не лише реалізує важливі практичні рекомендації для шкіл, а й стає потужним імпульсом для подальшого зростання безпекової свідомості серед українців, зокрема майбутніх поколінь.

Відповідно до Закону України «Про страхування», страхові компанії зобов'язані надавати всю необхідну інформацію клієнтам у зручній формі, що забезпечує доступність та можливість підтвердження отримання цієї інформації. Це може бути здійснено як в паперовому, так і в електронному вигляді, зокрема через електронну пошту або за допомогою посилань на інформацію, розміщену на веб-сайті страховика [51].

Крім того, страховики можуть використовувати інші канали для передачі інформації, наприклад, через особисті кабінети клієнтів чи мобільні додатки, а також за домовленістю з клієнтом. Важливою умовою є можливість підтвердження факту надання цієї інформації, що гарантує дотримання вимог законодавства і захист прав споживачів [62].

Формування страхових резервів є основою фінансової стабільності ПрАТ

СК «ГРАВЕ УКРАЇНА», адже це дозволяє компанії гарантувати виконання зобов'язань перед клієнтами. Для забезпечення надійності виплат компанія використовує чітко визначені методи обчислення та формування резервів, що охоплюють як довгострокові накопичувальні програми страхування життя, так і короткострокові види страхування. Особливу увагу приділяють актуарним розрахункам та оцінці ризиків, що дозволяє мінімізувати фінансові ризики та забезпечити стійкість під час коливань ринку.

У процесі формування резервів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» враховує специфіку видів страхування, що надаються як для приватних клієнтів, так і для бізнесу, зокрема страхування життя, майна, транспортних засобів та здоров'я працівників.

Політика перестраховання в компанії є ключовим інструментом управління ризиками. ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» активно співпрацює з міжнародними перестраховими компаніями для розподілу ризиків, що дозволяє знизити навантаження на власні страхові резерви та забезпечити фінансову стабільність у разі великих страхових випадків. Перестраховання використовується як для ризикових видів страхування (наприклад, майнового та транспортного), так і для довгострокових зобов'язань за договорами страхування життя. Такий підхід дає можливість компанії підтримувати високу платоспроможність та знижувати ймовірність фінансових втрат при виникненні катастрофічних подій або значних виплат.

Інвестиційна політика ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» спрямована на ефективне розміщення страхових резервів для забезпечення їх зростання та збереження вартості.

Компанія інвестує у фінансові інструменти з високим рівнем надійності, включаючи державні облігації, корпоративні цінні папери та депозити у провідних банках. Крім того, значна увага приділяється диверсифікації активів для мінімізації ризиків.

Стратегії контролю витрат і ліквідності є важливим аспектом фінансової політики ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА». У процесі управління ліквідністю

компанія дотримується принципів збалансованості між поточними зобов'язаннями та наявними коштами. Це особливо актуально в умовах нестабільної економічної ситуації, коли необхідно оперативно реагувати на зміни ринку. Для цього компанія використовує системи моніторингу фінансових потоків і оптимізації витрат, що дозволяє скорочувати операційні витрати та підтримувати належний рівень ліквідності. Водночас, політика щодо зменшення заборгованості перед кредиторами та партнерами сприяє підвищенню фінансової дисципліни та надійності компанії в очах клієнтів.

Отже, ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» – страхова компанія з багаторічною історією, що пройшла шлях від невеликого підприємства до частини міжнародного концерну GRAWE. Це дозволило компанії не лише розширити спектр страхових послуг для приватних та корпоративних клієнтів (від страхування життя та здоров'я до майна та відповідальності), а й значно зміцнити свою фінансову стабільність завдяки доступу до міжнародного досвіду та стандартів. З 2014 по 2024 рік компанія демонструє значне зростання обсягів страхових премій та виплат, що свідчить про її активну присутність на ринку та розширення клієнтської бази.

Аналіз фінансово-економічних показників за 2022-2024 роки показує позитивну динаміку у ключових аспектах діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА». Компанія суттєво наростила активи, особливо грошові кошти та їх еквіваленти, що значно покращило її ліквідність. Також спостерігається відновлення та зростання чистого прибутку у 2024 році після збиткового 2023 року, а власний капітал значно збільшився. Зміна структури активів свідчить про переорієнтацію компанії на підвищення ліквідності та ефективне управління ресурсами, а збільшення зареєстрованого капіталу та активна мобілізація поточних зобов'язань вказують на посилення ресурсної бази та фінансової гнучкості.

Незважаючи на загальне зростання доходів у 2024 році, їхня динаміка у 2022-2024 роках вказує на зміну структури: спостерігається зменшення стабільності традиційних операційних доходів та зростаюча залежність від

фінансових операцій. Хоча це дозволило компанії швидко відновити та навіть перевищити рівень доходів 2022 року, така залежність може становити певний ризик. Проте, загальний аналіз підтверджує зміцнення позицій ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» на ринку та її здатність адаптуватися до мінливих економічних умов, забезпечуючи комплексні страхові рішення для широкого кола споживачів.

РОЗДІЛ 3

ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ДОХОДІВ ПРАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

3.1. Уникнення ризиків, що стримують зростання доходів компанії

Аби страхове товариство могло гарантувати собі сталий приріст прибутків, необхідно не лише побільшувати обсяги надходжень, а й вибудувати дієвий механізм протидії загрозам, здатним придушити рентабельність, підірвати фінансову стійкість та зменшити результативність ключових страхових операцій. Для Приватного акціонерного товариства Страхова компанія «ГРАВЕ УКРАЇНА» критично значущим є зсув від реагування на вже завдані фінансові збитки до упереджувальної стратегії — коли ризикові чинники виявляються, аналізуються та зменшуються превентивно, до того як вони почнуть негативно позначитися на фінансових показниках страховика.

У контексті цього студіювання, запобігання загрозам, що стримують нарощування доходності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА», варто розглядати як сукупність цілеспрямованих управлінських кроків, націлених на фіксацію обсягів страхових внесків, поліпшення прибутковості профільної діяльності, упорядкування експлуатаційних витрат, досягнення рівноваги між активами та зобов'язаннями, а також зменшення залежності компанії від коливань фінансових надходжень. Подібна методологія дає змогу не просто констатувати наявність небезпек, а й запропонувати дієвий спосіб їх нейтралізації.

Зважаючи на висновки, отримані під час аналізу у другому розділі, першочергову увагу слід приділити тим загрозам, які мають прямий вплив на формування прибутків страховика: ризикові коливання експлуатаційних доходів, можливість збитковості основного виду діяльності, ризик недостатнього рівня страхових платежів та резервів, інвестиційні ризики, загроза зростання адміністративних витрат, ризик забезпечення ліквідності, кредитні та операційні ризики. Заходи щодо їх унеможливлення ілюструються

на Рисунку 3.1.

Рис. 3.1. Заходи щодо уникнення ризиків, які стримують зростання доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

Примітка: розроблено автором

Як можна побачити із зображення 3.1, головним завданням для уникнення ризиків для ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» є стабілізація надходжень від основної діяльності. Для страхової організації найбільш надійним початком заробітку мають бути саме страхові внески, а не непередбачувані фінансові чи інші прибутки. Відтак, компанії варто більш енергійно нарощувати ті сегменти страхування, які мають стабільний попит серед приватних осіб і підприємств. До таких напрямів належать медичне страхування, страхування майна, автострахування, туристичне страхування, страхування відповідальності, а також нові рішення, пов'язані з кіберзагрозами. Розширення асортименту пропозицій допоможе зменшити залежність від одних лише джерел заробітку та вибудувати більш зважену структуру надходжень.

Ключовим кроком є перегляд цінової стратегії компанії. Вартість послуг (тарифи) має формуватися не лише з огляду на конкурентне оточення, але й на підставі математичних розрахунків (актуарних), фактичної частоти страхових

випадків, середнього розміру виплат та рівня адміністративних витрат. Якщо тариф встановлено заниженим, компанія може наростити клієнтську базу, але водночас сформувати збиткову основу страхового портфеля. Тому для запобігання збиткам основного бізнесу слід регулярно аналізувати прибутковість по кожному страховому продукту. Продукти, що демонструють високу збитковість, потребують перегляду у частині умов покриття, розміру власної участі клієнта (франшизи), тарифів чи методів продажу.

Окремої уваги заслуговує керування страховими фондами (резервами). Недостатній обсяг резервів може стати прямою небезпекою для фінансової стійкості страхувальника, бо у разі зростання кількості претензій компанія ризикує зіткнутися з дефіцитом коштів для покриття своїх зобов'язань. Аби убезпечити себе від цього, ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» варто регулярно проводити стрес-тестування резервів, оцінюючи потенційний вплив масових інцидентів, інфляційних процесів, подорожчання медичних послуг, коливань валютних курсів та інших загальноекономічних факторів. Такий підхід не лише гарантує адекватний рівень платоспроможності, але й підніме рівень довіри з боку клієнтів.

Ризик, пов'язаний з інвестиційними операціями, прямо впливає на заробітки страховика, адже частина фінансового результату походить від вкладення тимчасово вільних грошових коштів. Для уникнення надмірної залежності від фінансових транзакцій компанії доцільно дотримуватися обережної інвестиційної політики, акцентуючи увагу на надійності, можливості швидкого перетворення на готівку (ліквідності) та помірному заробітку. Базою інвестиційного портфеля мають бути інструменти з низьким рівнем ризику, зокрема державні облігації, вклади у фінансово міцні банки, а також інші активи з передбачуваним доходом. При цьому критично важливо встановити внутрішні обмеження щодо вкладень в окремі види активів, щоб запобігти надмірній концентрації інвестиційного ризику.

Щоб покращити формування доходів, також необхідно знижувати витрати на утримання бізнесу (операційні витрати). У цьому аспекті виправданим є

подальше впровадження інтернет-сервісів, автоматизація оформлення договорів, переведення у цифровий формат врегулювання страхових випадків, застосування електронного документообігу та інтеграція CRM-систем для роботи з клієнтами. Це дасть змогу скоротити витрати на обслуговування, прискорити обробку запитів, зменшити кількість помилок і покращити рівень сервісу для клієнтів. Як наслідок, компанія зможе досягати більшого фінансового результату навіть без значного підвищення цін.

Важливим вектором уникнення загроз є підтримання належного рівня платоспроможності «тут і зараз» (ліквідності). Для страхової компанії це життєво необхідно, оскільки вона зобов'язана вчасно здійснювати виплати. Для цього ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» варто впровадити систему керування активами та пасивами (зобов'язаннями), яка забезпечує узгодження термінів надходження грошей із термінами потенційних виплат. Також необхідно створити мінімальний запас ліквідних коштів, який можна залучити у випадку раптового зростання страхових виплат або погіршення кон'юнктури на ринку.

Кредитний ризик, пов'язаний із діловими партнерами, можна зменшити через ретельний вибір тих, хто займається перестраховуванням, банківських установ, партнерів та посередників. Компанії пасує співпрацювати лише з фінансово надійними контрагентами, які мають достатній рівень платоспроможності, позитивну ділову репутацію та підтверджену історію виконання своїх зобов'язань. З цією метою доцільно запровадити внутрішню систему оцінки партнерів, встановити межі співпраці з окремими учасниками ринку та регулярно її переглядати, виходячи з їхнього фінансового стану.

Операційний ризик доцільно мінімізувати шляхом посилення внутрішнього контролю, програм навчання персоналу, стандартизації ключових бізнес-процесів та впровадження сучасних ІТ-рішень. Особливої уваги потребує захист особистих даних клієнтів, забезпечення безперебійної роботи цифрових платформ та контроль коректності страхових розрахунків. За умови ефективної організації внутрішніх процесів компанія зможе уникнути додаткових витрат, втрати клієнтської бази, репутаційних втрат та фінансових помилок.

Таким чином, нейтралізація загроз, що стримують приріст доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА», має базуватися на комбінації фінансових, управлінських, інвестиційних та цифрових дій. Найважливішими серед них є розвиток стабільного потоку страхових премій, підвищення рентабельності основного виду діяльності, актуарне обґрунтування вартості послуг, контроль рівня резервних фондів, диверсифікація інвестиційного портфеля, раціоналізація витрат та посилення внутрішнього контролю. Впровадження цих кроків дасть змогу компанії не лише знизити вплив загроз, але й створити витривалішу модель формування заробітку, де приріст фінансового успіху буде забезпечений не випадковими чи хиткими джерелами, а ефективною страховою роботою та збалансованим керуванням ресурсами.

3.2. Напрями диверсифікації джерел доходів та підвищення прибутковості страхових послуг

Диверсифікація джерел доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» має критичне значення для її стабільності та подальшого зростання, особливо враховуючи поточну залежність від фінансових операцій та збитковості основної діяльності. Диверсифікація допоможе знизити ризики, пов'язані з волатильністю окремих сегментів ринку, та створити більш стійку модель отримання прибутку.

Напрями диверсифікації джерел доходів розглянуто в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Напрями диверсифікації джерел доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

Напрямок	Заходи	Очікуваний ефект
Розширення продуктового портфеля в класичному страхуванні	Запровадження нових видів страхових продуктів (кіберризика, страхування відповідальності, екологічне, сільськогосподарське), розвиток медичного та страхування життя, розробка індивідуальних програм для ФОП, стартапів та віддалених працівників	Збільшення стабільних джерел доходів, зменшення залежності від циклічних продуктів, підвищення привабливості для різних сегментів клієнтів

Зміцнення позицій на існуючих ринках та вихід на нові	Активне просування у регіонах, вихід на суміжні ринки (консалтинг, корпоративні програми добробуту), міжнародна експансія	Розширення клієнтської бази, збільшення обсягів премій, диверсифікація доходів за географічним та ринковим принципом
Впровадження інноваційних технологій та діджиталізація	Розвиток онлайн-продажів та обслуговування, використання Big Data та AI для андеррайтингу і прогнозування ризиків, партнерство з FinTech/InsurTech стартапами	Оптимізація операційних витрат, підвищення рентабельності, залучення нових клієнтів і сегментів ринку, зменшення залежності від традиційних каналів
Оптимізація та підвищення ефективності інвестиційної діяльності	Диверсифікація інвестиційного портфеля (нерухомість, інфраструктурні та зелені проекти), стратегічні інвестиції в інноваційні технології	Зниження ризику волатильності фінансових доходів, підвищення довгострокової стабільності та конкурентоспроможності
Розвиток супутніх послуг	Надання послуг з управління ризиками для корпоративних клієнтів, асистанс та медичні послуги	Збільшення додаткових джерел доходу, зміцнення лояльності клієнтів, підвищення комплексності страхових продуктів

*Джерело: розроблено автором

З таблиці 3.1 можна зробити висновок, що розширення продуктового портфеля в класичному страхуванні дозволяє ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» збільшити стабільність джерел доходів та зменшити залежність від циклічних видів страхування.

Впровадження нових продуктів, таких як страхування кіберризиків, відповідальності, екологічне та сільськогосподарське страхування, а також розвиток медичного та страхування життя, забезпечує привабливість компанії для різних сегментів клієнтів, включно з ФОП, стартапами та віддаленими працівниками.

Положення Стратегії кібербезпеки України [53] та пункт 82 Плану реалізації цієї Стратегії, затвердженого Указом Президента України від 01.02.2022 р. № 37 [54], визначають, що протягом другого півріччя 2025 року в межах стратегічного планування передбачається розробка організаційно-правових механізмів оцінки збитків суб'єктів господарювання внаслідок кібератак з метою їх відшкодування, що одночасно слугуватиме елементом впровадження системи кіберстрахування.

Це питання набуває особливої актуальності в умовах правового режиму

воєнного стану, який діє через триваюче вже четвертий рік російське вторгнення в Україну. Створення та запровадження механізмів страхування від кіберризиків є надзвичайно важливим з огляду на зростання міжнародної та російської кіберзлочинності, а також поширення технологій штучного інтелекту, Інтернету речей (IoT) та цифрових сервісів.

На глобальному рівні система кіберстрахування спрямована на відшкодування втрат підприємств і організацій у випадку кібератак, що включають знищення або пошкодження даних, викрадення інформації, призупинення бізнес-процесів, а також репутаційні збитки. Кількість кіберзлочинів та їх різноманітність постійно зростають, а диверсифікація атак стає дедалі ширшою, що призводить до постійного зростання фінансових втрат. Основні напрями впровадження системи кіберстрахування охоплюють оцінку збитковості, пов'язаної із втратою даних, порушенням правил конфіденційності, цілісності та доступності інформаційних систем, а також прямі та непрямі фінансові наслідки. До непрямих збитків належать раптова зупинка виробництва, втрата вигоди та витрати на відновлення систем, включно з юридичними, технічними та репутаційними витратами.

Процес оцінки втрат передбачає комплексний підхід, що включає ідентифікацію критичних активів, які можуть зазнати шкоди або зникнути, та аналіз вразливостей інформаційних систем на основі постійного моніторингу безпеки і аналізу повідомлень систем захисту.

Також застосовуються кількісні методи визначення фінансових втрат, зокрема оцінка різниці між страховою сумою та фактичним прибутком від успішної господарської діяльності. Крім того, передбачена категоризація критичності кіберінцидентів за рівнями (некритичний, низький, середній, високий) для визначення їхнього впливу на державний сектор та бізнес-структури.

Такий системний підхід дозволяє не лише оцінювати ризики та збитки, а й формувати передумови для ефективного страхового покриття та управління кіберризиками. Впровадження цих механізмів створює основу для формування

стійкої інфраструктури кібербезпеки в Україні, що забезпечує захист критичних інформаційних ресурсів та мінімізує фінансові втрати суб'єктів господарювання в умовах сучасних кібератак.

Зміцнення позицій на існуючих ринках та вихід на нові дозволяє значно розширити клієнтську базу та географію діяльності. Активне просування в регіонах, вихід на суміжні ринки, такі як консалтинг та корпоративні програми добробуту, а також можливе міжнародне розширення, сприяють збільшенню обсягів страхових премій і диверсифікації доходів. Такий підхід мінімізує ризики концентрації на одному сегменті ринку та підвищує стійкість компанії до економічних коливань.

Впровадження інноваційних технологій і діджиталізація дозволяє оптимізувати операційні процеси та знизити витрати на обслуговування клієнтів. Розвиток онлайн-продажів, використання Big Data та штучного інтелекту для андеррайтингу та прогнозування ризиків, а також партнерство з FinTech і InsurTech стартапами забезпечують залучення нових клієнтів і сегментів ринку, підвищують рентабельність і зменшують залежність від традиційних каналів продажу.

Оптимізація та підвищення ефективності інвестиційної діяльності спрямована на зменшення волатильності фінансових доходів і забезпечення довгострокової стабільності. Диверсифікація інвестиційного портфеля, включаючи нерухомість, інфраструктурні та зелені проекти, а також стратегічні інвестиції в інноваційні технології, дозволяють підвищити конкурентоспроможність компанії та зменшити ризики, пов'язані з нестабільністю окремих класів активів.

Розвиток супутніх послуг створює додаткові джерела доходів і зміцнює лояльність клієнтів. Надання послуг з управління ризиками для корпоративних клієнтів, асистанс та медичні послуги підвищують комплексність страхових продуктів і дозволяють компанії пропонувати більш інтегровані рішення, що сприяє утриманню клієнтів та підвищенню загальної ефективності діяльності.

Спрогнозуємо зміни в структурі доходів, припускаючи, що компанія

успішно впроваджує стратегії диверсифікації. На основі припущень для прогнозу доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» очікується поступове відновлення операційної діяльності та стабілізація фінансових доходів у 2025-2026 рр.

Завдяки диверсифікації продуктового портфеля та розширенню ринків, інші операційні доходи прогнозовано зростуть до 15000 тис. грн у 2025 році і до 25000 тис. грн у 2026 році, що відображає консервативне, але стає відновлення стабільних джерел доходу. Інші фінансові доходи, які у 2024 році становили 51567 тис. грн у 2024 році, очікувано збільшаться на 5000 тис. грн у 2025 році і на 3000 тис. грн у 2026 році, демонструючи тенденцію до стабілізації та помірнього зростання.

Категорія інших доходів також передбачає поступове зростання завдяки розвитку супутніх послуг і нетрадиційних джерел: з 11115 тис. грн у 2024 році до 14115 тис. грн у 2025 році та до 16115 тис. грн у 2026 році. В цілому, загальні доходи компанії, які у 2024 році становили 62682 тис. грн, прогнозовано зростуть приблизно до 81682 тис. грн у 2025 році та до 94115 тис. грн у 2026 році. Така динаміка свідчить про зростаючу роль операційних доходів у структурі прибутку, що зменшує ризик надмірної залежності від фінансових операцій та підвищує фінансову стійкість компанії.

Прогноз динаміки та факторного аналізу доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2025-2026 рр., представлено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Прогноз динаміки та факторного аналізу доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» у 2025-2026 рр., тис. грн.

Показники	2024 рік	Прогно з 2025 рік	Прогно з 2026 рік	Абсолютне відхилення , 2025/2024	Абсолют не відхилення, 2026/2025	Відносне відхилення , 2025/2024, %	Відносне відхилення, 2026/2025, %
Доходи							
Інші операційні доходи	0	15000	25000	15000	10000	-	66,67%

Інші фінансові доходи	51567	56567	59567	5000	3000	9,69%	5,30%
Інші доходи	11115	14115	16115	3000	2000	27,00%	14,17%
Всього доходів	62682	85682	100682	23000	15000	36,69%	17,51%
Вплив факторів на зміну загального доходу							
Вплив зміни інших операційних доходів				+15000	+10000	-	-
Вплив зміни інших фінансових доходів				+5000	+3000	-	-
Вплив зміни інших доходів				+3000	+2000	-	-
Загальний вплив на дохід				+23000	+15000	-	-

*Джерело: розроблено автором

З табл. 3.2 можна зробити висновок, що у 2025 році прогнозується зростання загальних доходів на 23000 тис. грн (36,69%) порівняно з 2024 роком. Основним чинником цього зростання є відновлення інших операційних доходів, що є прямим результатом диверсифікації та розширення діяльності у традиційному для страховиків напрямку. Внесок від відновлення операційних доходів (15000 тис. грн) є значним і свідчить про успішне переформатування джерел. У 2026 році загальні доходи продовжуватимуть зростати, додавши ще 15000 тис. грн (17,51%) порівняно з 2025 роком.

Відновлення та подальше зростання операційних доходів (10000 тис. грн) залишається ключовим фактором, що підтверджує гіпотезу про те, що диверсифікація в бік операційної діяльності може забезпечити більш стабільний та передбачуваний ріст. Хоча фінансові доходи все ще вносять значний вклад, їхнє відносне зростання сповільнюється, що є бажаним ефектом диверсифікації, оскільки знижується залежність від їхньої волатильності.

Таким чином, цільова диверсифікація джерел доходів, особливо через відновлення та розвиток операційної діяльності, здатна не лише збільшити загальний обсяг доходів, але й зробити їх структуру більш збалансованою та стійкою до зовнішніх економічних коливань, що дозволить ПрАТ СК «ГРАВЕ

УКРАЇНА» забезпечити довгострокову фінансову стабільність та зміцнити свої позиції на ринку.

3.3. Удосконалення політики управління доходами в умовах ринкових змін

Для ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» важливо впровадити системний підхід до ідентифікації, оцінки та мінімізації ризиків, що можуть негативно впливати на платоспроможність, фінансові результати та репутацію компанії. SWOT-аналіз є потужним інструментом для оцінки внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на стратегію компанії. Для ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» це дозволить виявити ключові аспекти, які варто враховувати при формуванні політики управління доходами.

SWOT-аналіз управління доходами ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» представлено в таблиці 3.3.

З таблиці 3.3 можна зробити висновки, що SWOT-аналіз управління ризиками ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» показує, що компанія має значні сильні сторони, зокрема покращену фінансову стійкість, зростання доходів та ефективно управління фінансовими операціями, що створює основу для подальшого розвитку.

Для поглиблення результатів SWOT-аналізу доцільно побудувати матрицю взаємозв'язку SWOT-факторів, яка дозволяє не лише перелічити сильні та слабкі сторони, можливості й загрози, а й визначити, як саме ці фактори взаємодіють між собою. Такий підхід дає змогу встановити, за допомогою яких сильних сторін компанія може мінімізувати вплив слабких сторін, які слабкі сторони найбільше послаблюють наявні переваги, які можливості можуть зменшити вплив зовнішніх загроз, а також які загрози здатні найбільш суттєво обмежити реалізацію перспектив розвитку. З урахуванням правила 5/95 особливу увагу слід приділити не всім факторам одночасно, а ключовим

управлінським зв'язкам, які мають найбільший вплив на формування доходів страхової компанії.

Таблиця 3.3

SWOT-аналіз управління доходами ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
Покращення фінансової стійкості у 2024 році: зростання власного капіталу та обігових коштів, підвищення коефіцієнтів фінансової автономії та мобільності активів	Залежність від нетрадиційних джерел доходу: критична частка фінансових доходів (82,27% у 2024 році)
Зростання загальних доходів у 2024 році на 277,1%, що свідчить про здатність швидко реагувати на ринкові зміни	Нестабільність та збитковість основної діяльності у 2023–2024 рр.
Ефективне управління фінансовими операціями, стабільне зростання результатів інвестиційної діяльності	Низька ефективність операційних витрат: різке погіршення операційної рентабельності та високі витрати на гривню доходу
Системний підхід до управління ризиками та своєчасна корекція політики ризик-менеджменту	Дисбаланс ліквідності та структури активів негативні
Висока миттєва ліквідність у 2024 році, що створює запас фінансової гнучкості для виконання поточних зобов'язань.	Ризик недостатності страхових премій та резервів при коливанні частоти та розміру збитків
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
Розширення продуктового портфеля: кіберризик, страхування відповідальності, екологічне, сільськогосподарське, медичне страхування та страхування життя	Волатильність фінансових ринків через критичну залежність від фінансових доходів
Державна підтримка кіберстрахування через Стратегію кібербезпеки України та План її реалізації	Катастрофічний ризик стихійних або техногенних подій
Зміцнення позицій на регіональних ринках та вихід на суміжні ринки (консалтинг, корпоративні програми добробуту)	Ризик страхування здоров'я через коливання вартості послуг та частоти страхових випадків
Впровадження інноваційних технологій: діджиталізація, онлайн-продажі, Big Data, AI, партнерство з FinTech/InsurTech стартапами	Ризик ринкової концентрації через недостатню диверсифікацію інвестиційного портфеля
Диверсифікація інвестиційного портфеля: нерухомість, інфраструктурні та зелені проекти, стратегічні інвестиції в інноваційні технології	Ризик дефолту контрагента, операційний ризик та посилення конкуренції на страховому ринку

Примітка: розроблено автором

За результатами побудови матриці взаємозв'язку SWOT-факторів можна зробити висновок (табл. 3.4), що ключовим внутрішнім резервом ПрАТ СК

«ГРАВЕ УКРАЇНА» є використання фінансової стійкості, ліквідності та досвіду управління ризиками для подолання слабких сторін, пов'язаних із нестабільністю операційних доходів і збитковістю основної діяльності.

Таблиця 3.4

Матриця взаємозв'язку SWOT-факторів управління доходами ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

Напрямок взаємозв'язку	Ключовий SWOT-зв'язок	Управлінське значення для ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»
S → W: сильні сторони, що мінімізують слабкі	Покращення фінансової стійкості у 2024 році, зростання власного капіталу, підвищення ліквідності та наявність системного підходу до управління ризиками можуть бути використані для зменшення залежності від фінансових доходів і поступового відновлення прибутковості основної страхової діяльності.	Компанія має достатню фінансову базу для перегляду тарифної політики, впровадження актуарних моделей, розвитку нових страхових продуктів і посилення контролю збитковості за окремими видами страхування. Це дозволить зменшити слабкість, пов'язану із нестабільністю основної діяльності.
S → W: сильні сторони, що мінімізують слабкі	Ефективне управління фінансовими операціями та стабільне зростання інвестиційних результатів можуть бути спрямовані на покриття витрат, пов'язаних із цифровізацією, автоматизацією процесів і розвитком онлайн-продажів.	Використання фінансових доходів не лише як джерела поточного прибутку, а як ресурсу для модернізації бізнес-процесів дозволить поступово знизити операційні витрати та підвищити ефективність основної діяльності.
W → S: слабка сторона, що найбільше послаблює сильні сторони	Найбільш суттєвою слабкою стороною є залежність від нетрадиційних джерел доходу, зокрема висока частка фінансових доходів у структурі надходжень.	Навіть за наявності фінансової стійкості та високої ліквідності ця слабкість знижує стабільність бізнес-моделі, оскільки доходи компанії залишаються вразливими до коливань фінансового ринку. Тому саме зменшення залежності від фінансових операцій має бути пріоритетним напрямом удосконалення політики управління доходами.
W → S: слабка сторона, що послаблює переваги	Збитковість основної діяльності у 2023–2024 рр. послаблює позитивний ефект від зростання загальних доходів і фінансової стійкості.	Якщо основна страхова діяльність не забезпечує достатнього фінансового результату, компанія змушена компенсувати це інвестиційними та іншими доходами. Це обмежує довгострокову конкурентоспроможність страховика

		та потребує перегляду тарифів, умов страхування і структури страхового портфеля.
О → Т: можливості, що зменшують загрози	Розширення продуктового портфеля, зокрема розвиток кіберстрахування, медичного страхування, страхування відповідальності та майнового страхування, може зменшити загрозу волатильності фінансових ринків.	Збільшення частки стабільних страхових премій дозволить знизити залежність від фінансових доходів і сформуванню більш прогнозовану структуру надходжень. Це особливо важливо в умовах нестабільності інвестиційного середовища.
О → Т: можливості, що зменшують загрози	Впровадження інноваційних технологій, Big Data, AI-інструментів для андеррайтингу та цифрових каналів продажу може послабити загрозу зростання операційних витрат і конкуренції на страховому ринку.	Цифровізація дозволяє скоротити витрати на обслуговування клієнтів, підвищити точність оцінки ризиків, прискорити обробку заяв і покращити клієнтський досвід. Це створює умови для збільшення доходів без пропорційного зростання витрат.
О → Т: можливості, що зменшують загрози	Диверсифікація інвестиційного портфеля може зменшити загрозу ринкової концентрації та негативного впливу коливань окремих фінансових інструментів.	Розподіл активів між надійними фінансовими інструментами, банківськими депозитами, державними цінними паперами та іншими низькоризиковими активами сприятиме стабілізації інвестиційних доходів і захисту капіталу компанії.
Т → О: загроза, що може нівелювати можливість	Найбільш небезпечною загрозою є волатильність фінансових ринків, оскільки вона може нівелювати можливість отримання стабільних інвестиційних доходів і ускладнити фінансування нових напрямів розвитку.	Якщо компанія зберігатиме надмірну залежність від фінансових доходів, навіть перспективні можливості, пов'язані з діджиталізацією, диверсифікацією продуктів і розширенням ринків, можуть бути обмежені через нестачу стабільного фінансового ресурсу.
Т → О: загроза, що обмежує реалізацію можливостей	Посилення конкуренції на страховому ринку може знизити ефективність розширення продуктового портфеля та виходу на нові сегменти.	Для нейтралізації цієї загрози компанії необхідно не лише запускати нові продукти, а й забезпечувати їхню економічну обґрунтованість, конкурентну ціну, якісний сервіс і цифрову доступність для клієнтів.

Примітка: розроблено автором

Найбільш суттєвою слабкою стороною, яка послаблює наявні переваги компанії, є висока залежність від фінансових доходів, оскільки вона робить загальний фінансовий результат вразливим до коливань ринку. Водночас найбільш перспективною можливістю є розширення продуктового портфеля та

впровадження цифрових технологій, адже саме ці напрями можуть зменшити вплив таких загроз, як конкуренція, зростання витрат і волатильність фінансових ринків. Найбільш небезпечною загрозою для реалізації можливостей є нестабільність фінансового ринку, оскільки вона може обмежити інвестиційні доходи та знизити ресурсну базу для подальшого розвитку. Отже, за правилом 5/95 пріоритетними управлінськими рішеннями мають стати: зниження залежності від фінансових доходів, відновлення прибутковості основної страхової діяльності, цифровізація бізнес-процесів і диверсифікація страхового та інвестиційного портфелів.

Водночас існують серйозні слабкі сторони, такі як висока залежність від фінансових доходів, збитковість основної діяльності та дисбаланс ліквідності, що підвищує вразливість бізнесу.

Компанія має численні можливості для зростання через розширення продуктового портфеля, впровадження інноваційних технологій, державну підтримку кіберстрахування та диверсифікацію інвестицій. Основними загрозами залишаються волатильність фінансових ринків, катастрофічні події, ризики страхування здоров'я та ринкової концентрації.

Стратегія фінансової безпеки та управління ризиками ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» базується на комплексному підході до забезпечення стабільності компанії через ефективне виявлення, оцінку та мінімізацію різноманітних ризиків, що впливають на її фінансовий стан (табл. 3.5).

З таблиці 3.4 можна зробити висновок, що головним елементом цієї стратегії є управління страховими ризиками, де акцент робиться на формуванні достатніх страхових резервів та коректному ціноутворенні страхових продуктів, що сприяє зниженню збитковості і підвищенню платоспроможності. Водночас інвестиційна діяльність компанії орієнтована на створення диверсифікованого та низькоризикового портфеля, що допомагає стабілізувати доходи і захищати капітал від несприятливих ринкових коливань.

Особлива увага приділяється валютним та процентним ризикам, де застосування валютного хеджування та оптимізація структури капіталу

дозволяють зменшити негативний вплив зовнішніх економічних факторів на фінансові показники компанії.

Управління кредитним ризиком спрямоване на забезпечення своєчасного виконання контрагентами своїх зобов'язань через ретельну оцінку їх фінансової спроможності і використання страхових гарантій, що підвищує загальну фінансову надійність.

Значною складовою стратегії є підтримка ліквідності, яка гарантує своєчасні виплати страхувальникам та стабільність фінансових потоків, а також управління операційними ризиками, що передбачає підвищення ефективності внутрішніх процесів через впровадження сучасних ІТ-рішень і автоматизацію контролю, що дозволяє мінімізувати операційні втрати і підвищити продуктивність (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

**Стратегія фінансової безпеки та управління ризиками ПрАТ СК «ГРАВЕ
УКРАЇНА»**

Напрямок	Основні цілі	Ключові заходи	Очікувані результати
Управління страховими ризиками	Забезпечення достатності резервів, коректне ціноутворення	Впровадження актуарних моделей, регулярний моніторинг страхових випадків, диверсифікація портфеля страхових ризиків	Зниження збитковості, підвищення платоспроможності
Управління інвестиційними ризиками	Формування диверсифікованого портфеля, мінімізація втрат	Інвестиції у низькоризикові активи, хеджування, моніторинг ринкових тенденцій	Стабільність інвестиційних доходів, захист капіталу
Управління валютними ризиками	Захист від валютних коливань	Використання валютного хеджування, оптимізація валютної структури активів	Зменшення впливу валютних коливань на фінансові показники
Управління процентним ризиком	Оптимізація структури капіталу	Фіксація ставок по кредитах, балансування строків фінансування	Мінімізація негативного впливу змін процентних ставок
Управління кредитним ризиком	Запобігання невиконанню зобов'язань	Оцінка фінансового стану контрагентів, страхові гарантії, контроль якості перестраховування	Зменшення ризиків дефолту, підвищення фінансової надійності

Підтримка ліквідності	Забезпечення своєчасних виплат клієнтам	Формування ліквідних резервів, управління грошовими потоками	Стабільне виконання зобов'язань, покращення фінансової стійкості
Управління операційними ризиками	Підвищення ефективності бізнес-процесів	Впровадження IT-рішень, автоматизація контролю, навчання персоналу	Зменшення операційних втрат, підвищення продуктивності
Антикризове управління	Готовність до кризових ситуацій	Розробка планів дій у надзвичайних обставинах, створення резервних фондів	Мінімізація наслідків криз, швидке відновлення діяльності
Оптимізація структури капіталу	Збалансування власних та позикових ресурсів	Аналіз структури капіталу, залучення інвестицій, управління борговим навантаженням	Підвищення фінансової стійкості, зниження вартості капіталу

Примітка: розроблено автором

Важливим аспектом є антикризове управління, що передбачає розробку планів дій на випадок надзвичайних ситуацій і створення резервних фондів, що забезпечує швидке відновлення діяльності та мінімізацію негативних наслідків кризових подій. Завершує стратегію оптимізація структури капіталу, яка спрямована на збалансування власних і позикових ресурсів з метою підвищення фінансової стійкості та зниження вартості капіталу.

Загалом, запропонована стратегія дозволяє ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» ефективно протидіяти фінансовим викликам, підвищити стабільність своєї діяльності та забезпечити довгострокове зростання у конкурентному середовищі страхового ринку.

Таким чином, аналіз фінансової діяльності ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» виявляє значну залежність від фінансових операцій та глибоку збитковість основної страхової діяльності, що є ключовими проблемами, які стримують стає зростання доходів. Повне зникнення операційних доходів у 2023 році та їх подальше повільне відновлення підкреслює критичну потребу в ребалансуванні джерел надходжень.

Незважаючи на загальне зростання доходів у 2024 році, це зростання переважно обумовлене фінансовими операціями, а не ефективністю основного бізнесу, що робить компанію вразливою до коливань на фінансових ринках і ставить під сумнів її довгострокову життєздатність як страховика. Крім того, низька ефективність операційних витрат та дисбаланс у ліквідності свідчать про неефективне

Для забезпечення фінансової стабільності та довгострокового зростання ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» критично важливою є цільова диверсифікація джерел доходів. Це включає розширення продуктового портфеля в класичному страхуванні, особливо в перспективних напрямках, таких як кіберстрахування (з огляду на державну підтримку та зростання кіберзлочинності), медичне страхування та страхування життя.

Також необхідно зміцнювати позиції на регіональних та суміжних ринках, активно впроваджувати інноваційні технології та діджиталізацію для оптимізації витрат і залучення нових клієнтів. Оптимізація інвестиційної діяльності шляхом подальшої диверсифікації портфеля та розвитку супутніх послуг додатково сприятиме стабілізації та збільшенню доходів.

Прогнози на 2025–2026 роки свідчать, що цілеспрямована диверсифікація, особливо через відновлення та розвиток операційної діяльності, здатна не лише суттєво збільшити загальний обсяг доходів, але й зробити їх структуру більш збалансованою та стійкою до зовнішніх економічних коливань. Це дозволить компанії знизити залежність від волатильності фінансових доходів, покращити фінансову стійкість і посилити конкурентні позиції на українському страховому ринку, перетворюючи її на більш стабільний та прибутковий бізнес.

ВИСНОВКИ

На основі результатів дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Дохід страховика є ключовим індикатором ефективності та фінансової стійкості компанії. Це не просто виручка від реалізації послуг, а складне, багатогранне поняття, що охоплює надходження від основної (страхової), інвестиційної та фінансової діяльності. На відміну від промислових підприємств, капітал страховика функціонує переважно у грошовій формі, а значна частина коштів формується за рахунок страхових премій, які є тимчасово залученими коштами (страхові резерви) і лише після виконання зобов'язань можуть перетворитися на прибуток. Ефективне управління доходами, що включає інвестування тимчасово вільних коштів та застосування механізмів перестраховування, є критично важливим для забезпечення платоспроможності, мінімізації ризиків та довгострокового розвитку страхової компанії.

2. Прибуток страхової компанії є інтегральним показником, що відображає результати її діяльності та формується з фінансового результату від страхової, інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності. Доходи страховика поділяються на первинні (від страхової діяльності, що включають страхові та перестрахові премії) та вторинні (від інвестиційної діяльності, такі як дивіденди, відсотки за депозитами, прибутки від відчуження корпоративних прав). Крім того, існують інші доходи, які за своєю сутністю схожі на доходи інших підприємств (наприклад, від оренди майна, курсові різниці, штрафи). Комплексне розуміння та ефективне управління всіма цими джерелами доходів є фундаментальним для забезпечення беззбиткової роботи, накопичення власного капіталу та підтримки фінансової стабільності страховика.

3. Зарубіжний досвід управління фінансовими потоками страхових компаній демонструє різноманіття моделей (англо-американська, німецька, японська), які відрізняються підходами до фінансування, структурою капіталу та рівнем ліквідності ринків. Хоча ці моделі мають цінні аспекти, їх пряме застосування в Україні ускладнене через значні коливання співвідношення

страхових виплат до премій, відсутність розвиненого ринку високоліквідних цінних паперів та існуючі законодавчі обмеження щодо інвестування страхових резервів. Проте, оновлене українське законодавство у сфері страхування, яке набирає чинності з 2024 року, передбачає запровадження міжнародних стандартів (Solvency I та Solvency II), посилення вимог до корпоративного управління та підвищення мінімального статутного капіталу, що сприятиме інтеграції національного ринку у світовий простір та підвищить його стійкість.

4. ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА», що розпочала свою діяльність у 1992 році під назвою «ІНПРО» і з 2008 року входить до складу австрійського концерну GRAWE, демонструє значний розвиток та зміцнення позицій на українському страховому ринку. Аналіз фінансових показників за 2014-2024 роки показує помітне зростання як страхових премій (у 4,4 рази), так і виплат (у 6,5 рази), що свідчить про активізацію діяльності. При цьому, попри збиток у 2023 році, компанія значно покращила фінансові результати у 2024 році, збільшивши чистий прибуток та активи, зокрема грошові кошти та їх еквіваленти зросли майже у п'ять разів, що відображає посилення ліквідності та потенціалу зростання.

5. Протягом 2022-2024 років динаміка доходів ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» виявилася нестабільною, але загалом з позитивною тенденцією до відновлення. Після значного скорочення загального обсягу доходів у 2023 році на 57,35% через зникнення інших операційних доходів, у 2024 році відбулося різке зростання на 277,1%, що дозволило перевищити рівень 2022 року на 60,83%. Приріст був переважно зумовлений суттєвим збільшенням інших фінансових доходів (зросли на 249,65% у 2024 році порівняно з 2023 роком) та інших доходів (зросли на 493,12%), що свідчить про зміну пріоритетів у формуванні дохідної бази та підвищену залежність компанії від інвестиційної та інших неопераційних джерел.

6. За період 2022-2024 років ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» показала значне відновлення та зростання ключових фінансових показників: рентабельність активів за чистим прибутком зросла з 13,74% у 2023 році до

14,44% у 2024 році, а чистий прибуток відновився до 30624 тис. грн у 2024 році, збільшившись на 26,17% порівняно з 2023 роком, коли він скоротився на 7,88%. Важливим фактором є зменшення витрат на гривню доходу з пікового значення 10,83 грн у 2023 році до 2,88 грн у 2024 році, що свідчить про підвищення операційної ефективності після різкого падіння операційної рентабельності витрат до -100% у 2023 році. Компанія активно використовує ІТ-системи, що сприяло зростанню коефіцієнта реінвестування до 100% у 2024 році та коефіцієнта стійкості економічного зростання до 25,74%, демонструючи успішну адаптацію до ринкових умов та підвищення фінансової стабільності.

7. ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» стикається зі значною залежністю від нетрадиційних джерел доходу, оскільки інші операційні доходи, що становили 26603 тис. грн (68,26%) у 2022 році, повністю зникли у 2023 році, призвівши до падіння загальних доходів на 57,35%. Незважаючи на вражаюче зростання загальних доходів на 277,1% у 2024 році (до 62 682 тис. грн), це було досягнуто переважно за рахунок інших фінансових доходів, які у 2023 році зайняли 88,73%, а у 2024 році – 82,27% від загальних надходжень. Основна діяльність компанії залишається збитковою, демонструючи збиток у 150977 тис. грн у 2023 році (падіння на 810,31% порівняно з 2022 роком) та 25070 тис. грн у 2024 році, що свідчить про неефективність базових бізнес-процесів. Крім того, операційна рентабельність витрат різко знизилася з 29,62% у 2022 році до -100% у 2023 році, а витрати на гривню доходу зросли з 2,03 у 2022 році до 10,83 у 2023 році, що вказує на низьку ефективність управління витратами, незважаючи на часткове відновлення до -14,44% та 2,88 відповідно у 2024 році. Дисбаланс ліквідності підкреслює ризики покриття швидко-, повільно- та важколіквідних зобов'язань.

8. Для забезпечення стабільності та зростання ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» необхідно цілеспрямовано диверсифікувати джерела доходів, зосередившись на розширенні продуктового портфеля в класичному страхуванні (наприклад, кіберризика, медичне страхування життя), що має

збільшити інші операційні доходи до 15000 тис. грн у 2025 році та 25000 тис. грн у 2026 році.

Зміцнення позицій на існуючих ринках та вихід на нові, включно з регіональною експансією та суміжними ринками (консалтинг, корпоративні програми добробуту), сприятиме зростанню обсягів страхових премій. Впровадження інноваційних технологій, таких як Big Data та AI для андеррайтингу, допоможе оптимізувати операційні витрати та залучити нові сегменти клієнтів. Прогнозується, що ці заходи сприятимуть зростанню загальних доходів компанії до 85682 тис. грн у 2025 році (зростання на 36,69% порівняно з 2024 роком) та до 100682 тис. грн у 2026 році (зростання на 17,51% порівняно з 2025 роком), при цьому вплив зміни інших операційних доходів становитиме +15000 тис. грн у 2025 році та +10000 тис. грн у 2026 році.

9. На основі SWOT-аналізу, що виявив сильні сторони у вигляді покращеної фінансової стійкості у 2024 році (зростання загальних доходів на 277,1%) та ефективного управління фінансовими операціями, але й серйозні слабкі сторони, такі як залежність від фінансових доходів (82,27% у 2024 році) та збитковість основної діяльності у 2023-2024 роках, ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА» потребує системного підходу до управління ризиками.

Стратегія фінансової безпеки передбачає ключові заходи: впровадження актуарних моделей для управління страховими ризиками, інвестиції у низькоризикові активи та хеджування для інвестиційних ризиків, використання валютного хеджування для валютних ризиків, а також ретельну оцінку контрагентів для мінімізації кредитного ризику. Підтримка ліквідності шляхом формування ліквідних резервів та управління грошовими потоками, впровадження IT-рішень для операційних ризиків та розробка планів антикризового управління є критично важливими для забезпечення своєчасних виплат клієнтам та мінімізації операційних втрат. Оптимізація структури капіталу дозволить збалансувати власні та позикові ресурси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навчальний посібник. Дніпро: Пороги, 2019. с. 198. URL: https://nmetau.edu.ua/file/kfin_3930.pdf
2. Абдуллаєва А. Є., Поплавська С. М. Шляхи підвищення ефективності діяльності страхових компаній на ринку страхових послуг України. *Економіка та суспільство*. 2022. №39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-7>
3. Батченко Л.В., Гончар Л.О., Олексюк А.О. Формування систем адміністрування витрат підприємства: системно-структурний підхід. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 50. С.75-84.
4. Безбах І. Особливості обліку інших операційних доходів. Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» *Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУС*. 2018р. Вип. 49.С. 26-29.
5. Біла Д.В. Регулювання діяльності страхових компаній у Європейському Союзі. *Бізнес-Інформ*. 2018. №4. С. 33-39.
6. Блащак Б. Фінансовий потенціал у структурі потенціалу підприємства. Вчені записки ТНУ ім. В. Вернадського. *Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30 (69), № 3. С. 74-78.
7. Блонська В.І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин. Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.- техн. праць. Львів : РВВ НЛТУ України. 2008. Вип. 18.6. 117-123с.
8. Богріновцева Л.М., Ключка О.В., Заїчко І.В. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-57>
9. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Вид. 7-оє. Житомир :Вид-во «Рута», 2006. 832 с.

10. Вдовенко Л. О. Фінансова безпека страхових компаній в умовах нестабільного ринкового середовища функціонування. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 4(37). С. 73-79
11. Віленчук О.М. Інноваційні стратегії управління діяльністю страхових компаній: міжнародний та національний контексти. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, 2021. Випуск 41. С. 65-70.
12. Войтко Є. М., Матвійчук Л. О. Теоретичні аспекти формування фінансових ресурсів страхової компанії. *Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика : Збірник наукових праць молодих вчених та студентів. Том 1 / ред. кол. : Н. А. Хрущ, Р. С. Квасницька, І. В. Форкун та інші (відп. ред. Н. А. Хрущ)*. Хмельницький: ХНУ. 2018. С. 37–39.
13. [Господарський кодекс України № 436-IV від 16 січня 2003 р.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
14. Гончаренко І. Г., Дудченко Н. В. Загрози та перспективи розвитку страхових компаній України у період пандемії COVID-19. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*, № 3 (120). 2021. С. 108–113.
15. Глухова В. І., Крот Л. М. Управління ризиками діяльності страхових компаній в контексті фінансової безпеки. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-81>
16. «ГРАВЕ Україна» отримала подяку від Safety Park. URL: <https://www.grawe.ua/news-detail-view-1/grave-ukrajina-otrimala-podjaku-vid-safety-park-1-1/>
17. Гудзинська Л.Ю., Грипа В.А. Інвестиційна діяльність страхових компаній в умовах воєнного часу. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип.61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-138>
18. Дембіцька О.І. Ефективність управління прибутком страхової компанії. *Матеріали VII Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів*. 2018. №1. С. 165-166.
19. Дорошенко Н. О. Ризики страхової компанії: класифікація та методи аналізу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*.

Серія «Економічна». 2018. Вип. 94. С. 82–89. DOI: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2018-94-08>.

20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р., № 290

21. Длугопольський О.В., Хропонюк Д.О. Сучасні ризики та перспективи розвитку страхового ринку України. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 118-126.

22. Єрмошенко О.М. Ризики діяльності страховиків та шляхи їх зменшення. URL: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/APE/2009_6/207-215.pdf

23. Заволока Ю. М., Єфременко А. Г., Малашенко Ю. А. Особливості функціонування страхового ринку України в умовах сучасної цифрової трансформації. *Економіка та держава*, 2020. № 6. С. 102-106.

24. Завора Т.М. Фінансова надійність як умова забезпечення фінансової безпеки страхової компанії; за заг. 153 ред. В. О. Онищенко та Г. В. Козаченко. Полтава: ПолтНТУ, 2019. С. 289-314.

25. Закон України «Про страхування» від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

26. Зміни до Ліцензійних умов провадження страхової діяльності, затверджені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України №3433 від 25 січня 2005 р. URL: <https://www.rada.gov.ua>

27. Камінська Т.Г. Взаємозв'язок доходів і витрат як категорій оціночних характеристик руху капіталу в обліку. Науковий вісник НУБіП України : зб. наук. праць. К. : Вид-во НУБіП України, 2010. Вип. 154. Ч. 3. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnau/2010_154_3/10ktg.pdf

28. Клапків Л. М., Клапків Ю. М., Свірський В. С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.

29. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами: підруч. у 2-х ч. Ч.1. Ірпінь: УДФСУ, 2019. 498 с.

30. Коваленко Ю. М. Літвин Я. А. Фінансово-інвестиційний потенціал страхових компаній в Україні. *Збірник наукових праць УДФСУ*. 2019. С. 109-124. URL:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=znpnudps_2019_1_10

31. Коцюрба О.Ю., Насипайко Д.С. Страховий ринок України: сучасний стан та ризики розвитку. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 2020, вип. 5(38).С.284-291.

32. Кузьо Н. Є., Косар Н. С., Білик І. І. Основні тенденції, ризики та перспективи розвитку ринку страхових продуктів. Ризики правового, фінансового та економічного забезпечення розвитку національної економіки (галузевий та територіальний аспекти) : моногр. / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро: Пороги. 2021. С. 431–447.

33. Лека Т. Ризиковість функціонування страховиків та довіра страхувальників у сучасному вимірі. *Ризики і перспективи економіки та управління*. 2022. № 3(31). С. 213-223.

34. Марина, А., Пеценко, М. Страховий ринок України в умовах війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2023. №5 (05), С. 44-51.

35. Мельник, К. Зарубіжний досвід управління фінансами корпорацій та оцінка доцільності його використання в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № (30). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-52>

36. Офіційний сайт ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА». URL: <https://www.grawe.ua>

37. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/>

38. Підтримуємо створення Стандарту облаштування класів безпеки в українських школах. URL:

<https://www.grawe.ua/news-detail-view-1/pidtrimujemo-stvorennja-standartu-oblashtuvannja-klasiv-bezpeki-v-ukrajinskikh-shkolakh-1-1/>

39. Плиса В. Й. Страхування : підручник, 2-ге видання, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с.

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р., № 290

41. Положення про внесення інформації про юридичних осіб, які мають намір набути статусу страховиків (перестраховиків) до Державного реєстру фінансових установ, затверджене Розпорядженням Держфінпослуг України № 4934 від 22 листопада 2005 р. URL: www.rada.gov.ua

42. Положення про Державний реєстр фінансових установ, затверджене Розпорядженням Держфінпослуг України № 41 від 28 серпня 2003 р. // www.rada.gov.ua

43. Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затверджене Указом Президента України № 292/2008 від 4 квітня 2003 р. URL: www.rada.gov.ua

44. Показники діяльності страхових компаній. Наглядова статистика. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#6>.

45. Попович, Д., Гладкий, С., Працьовитий, Т. Тенденції розвитку страхового ринку України на сучасному етапі. *Молодий вчений*, 2019. №11 (75), 596-602

46. Попович, Д., Біда, М., Закорко, К. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Молодий вчений*, 2023 (115), 110-114. 54

47. ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» розширила функції корпоративного Viber-сервісу. URL: <https://www.grawe.ua/news-detail-view-1/rozshirila-funkciji-korporativnogo-viber-servis/>

48. Приказюк Н., Марченко К. Маркетингові стратегії страховиків в умовах діджиталізації: сучасна практика та перспективи розвитку. *Економічний*

аналіз, т. 32, 2022. № 1. С. 236–247.

49. Приказюк Н.В., Моташко Т.П., Кондратенко Ю.С. Розвиток інтернет-страхування у нових умовах. *Науковий погляд: економіка та управління*. № 2 (72) / 2021.С.102-108

50. Приказюк Н., Шука Ю. Оцінка фінансової стійкості страхових компаній в умовах нових викликів. *Економічний аналіз*. 2023. Том.33. №2. С.110- 120.

51. Про страхування. Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. Документ 1909-IX, чинний, поточна редакція від 01.01.2025, підстава - 3720-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

52. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII (зі змін. та допов.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.

53. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>

54. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про План реалізації Стратегії кібербезпеки України»: Указ Президента України від 01 лютого 2022 року № 37/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/372022-41289>.

55. Реєстраційна інформація ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА». URL: <https://clarity-project.info/edr/19243047>

56. Ролінський О. В., Улянич Ю. В. Візуалізація даних та фінансова безпека на страховому ринку України. *Агросвіт*, 2021. № 16. С. 45–51.

57. Сайт Фориншурер. URL: <https://forinsurer.com/news?t15>

58. Семенча І. Є. Методика оцінки стану управління фінансово-економічними результатами діяльності страхової компанії. *Економіка та суспільство*. 2022. №35. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-49>

59. Ситник Н. С. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ

імені Івана Франка, 2020. 402 с.

60. Ситник Н. С., Михайлюк М. В. Загрози та ризики фінансової безпеки страхового ринку України в умовах війни. *Молодий вчений*. 2023. №5(117). С. 169-173

61. Сервіс онлайн-оплати набуває все більшої популярності серед наших клієнтів. URL: <https://www.grawe.ua/news-detail-view-1/servis-onlain-oplati-nabuvaje-populjarnosti-1/>

62. Страхування в Україні. Головні новини страхового ринку. URL: <https://forinsurer.com>

63. Федішин М.П., Попова Л.В., Верещагіна О.Ю. Сучасні реалії ризик-менеджменту в страхових компаніях. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2021. Вип. 61. С.227-233. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2021/61_2021/43.pdf

64. Федорова Н. О. Державне регулювання напрямків страхової діяльності в Україні. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2019. No 1.

65. Фінанси страхових організацій: у схемах і таблицях: навч. посібник / укл.: М.П. Федішин, Л.В. Попова, С.С. Кучерівська. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 228 с

66. Шишпанова Н. О., Копайгора О. О. Проблемні тенденції та напрями регулювання страхового ринку України в умовах трансформаційних змін. *Інвестиції: практика та досвід*, № 10. 2021. С. 76–82.

67. Шірінян Л. В., Шашенко О., Шірінян А. Економіко-правовий аналіз розміщення страхових резервів страхових компаній і перестраховання у нерезидентів. *Бізнес-Інформ*. 2019. №7. С. 250-260.

68. Юрчик І.Б. Перспективи розвитку корпоративної соціальної відповідальності страхового бізнесу в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-53>

69. Nikolaieva A. The insurance services market in Ukraine: problems and

determinants of development in the conditions of digitization of the economy.

Економічний форум. 2/2023. URL:

http://eforum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyy_forum/article/view/406/395

70. Sosnovska, O., & Horach, I. (2021). Особливості управління інвестиційною діяльністю страхових компаній в Україні. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, 1(7), 103-114. <https://doi.org/10.32750/2021-0109>

ДОДАТКИ

Додаток А

Ліцензії на здійснення страхової діяльності ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА»

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Витяг
із Державного реєстру фінансових установ

Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "ГРАВЕ УКРАЇНА" _____,
(найменування небанківської фінансової установи)
19243047 _____,
(ідентифікаційний код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України)
23.04.2024 _____,
(дата внесення запису до Державного реєстру фінансових установ про переоформлення ліцензії)
діяльність із страхування (пряме страхування та вхідне перестраховання) _____,
(перелік фінансових послуг, які може надавати небанківська фінансова установа)

клас 1 - страхування від нещасного випадку (у тому числі на випадок виробничої травми та професійного захворювання)

- страхування від нещасного випадку, уключаючи страхування на випадок виробничої травми та професійного захворювання

клас 2 - страхування на випадок хвороби (у тому числі медичне страхування)

- страхування на випадок хвороби

- медичне страхування

клас 3 - страхування наземних транспортних засобів (крім залізничного рухомого складу)

- страхування наземних транспортних засобів (крім залізничного рухомого складу)

клас 7 - страхування майна, що перевозиться [включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж)]

- страхування майна, що перевозиться [включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж)]

незалежно від способу транспортування

клас 8 - страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ

- страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ

клас 9 - страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями

(включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/знищення майна), крім подій, визначених у класі 8

- страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/знищення майна)

клас 10 - страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання наземного транспортного засобу (у тому числі відповідальності перевізника)

- страхування відповідальності власників наземних транспортних засобів, що здійснюється відповідно до Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів"

- страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) наземних транспортних засобів (включаючи залізничний транспорт), іншої, ніж визначена Законом України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів"

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Федоренко Михайло Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000AF12000019950000

Дійсний до: 13.10.2025 12:23:59

Національний банк України

27-0024/31530
від 23.04.2024 19:36

- страхування відповідальності під час перевезень наземним транспортним засобом (уключаючи залізничний транспорт)
- клас 11 - страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника)
- страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) повітряного судна
- страхування відповідальності під час перевезень повітряним судном
- клас 12 - страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання водного судна (у тому числі відповідальності перевізника)
- страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) водного судна
- страхування відповідальності під час перевезень водним судном
- клас 13 - страхування іншої відповідальності (крім визначеної у класах 10, 11, 12)
- страхування іншої відповідальності перед третіми особами, ніж відповідальність оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, без обмежень та особливостей, які дають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу
- клас 16 - страхування інших фінансових ризиків (крім визначених класами 14, 15)
- страхування інших фінансових ризиків, крім страхування кредитів та поруки (гарантії)
- клас 18 - страхування витрат, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) особам, які потрапили у скрутне становище під час здійснення подорожі
- страхування медичних витрат, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) особам, які потрапили в скрутне становище під час здійснення подорожі (поїздки) на території України або за кордон
- страхування витрат, інших ніж медичні, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) особам, які потрапили в скрутне становище під час здійснення подорожі (поїздки) на території України або за кордон

(інформація щодо класів (ризиків в межах класів) страхування, включених до ліцензії на здійснення діяльності із страхування)

Директор Департаменту ліцензування

Михайло ФЕДОРЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Федоренко Михайло Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000AF12000019950000
Дійсний до: 13.10.2025 12:23:59

Національний банк України

27-0024/31530
від 23.04.2024 19:36

Звіт про фінансовий стан ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2022 р.

ПРАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2022 РІК

Звіт про фінансовий стан
(у порядку ліквідності)

	Примітки	2022 рік	2021 рік
АКТИВИ			
Основні засоби	3	682	1 545
Інвестиційна нерухомість	4	1 291	1 322
Нематеріальні активи	5	179	452
Права вимоги перестраховиків у страхових резервах	12	4 076	3 376
Відстрочені аквізиційні витрати	6	12 555	12 836
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	7	15 892	14 105
Дебіторська заборгованість за договорами страхування	8	1 238	1 372
Дебіторська заборгованість за договорами перестраховання		10 400	8 489
Інші фінансові активи	9	111 139	95 625
Інші нефінансові активи	10	2 943	2 198
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	36 226	13 681
Відстрочений податковий актив	21	1 212	512
Витрати майбутніх періодів		593	801
Усього активів		198 426	156 314
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Страхові резерви	12	80 070	76 800
Кредиторська заборгованість за договорами перестраховання		22 850	14 133
Кредиторська заборгованість за договорами страхування		4 048	5 655
Інші фінансові зобов'язання	13	3 480	2 514
Інші нефінансові зобов'язання	14	10 793	6 218
Кредиторська заборгованість з податку на прибуток		1 085	1 241
Усього зобов'язань		122 326	106 561
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	15	92 155	92 155
Нерозподілений прибуток		(30 987)	(51 834)
Емісійний дохід та інший дохід за операціями з акціонерами	15	7 742	7 742
Резервний капітал	15	1 690	1 690
Інші резерви	15	5 500	-
Усього власного капіталу		76 100	49 753
Усього пасивів		198 426	156 314

Затверджено до випуску та підписано

Базилевська Н.В.
Голова Правління

28 лютого 2023 року

Лещенко Т. Г.
Фінансовий директор

Примітки на сторінках 6-37 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2022

р.

ПРАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2022 РІК

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток
(за характером витрат)

	Примітки	2022 рік	2021 рік
ДОХІД ВІД ЗВИЧАЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентний дохід	16	12 190	10 147
Чисті зароблені страхові премії	17	119 380	127 474
премії підписані, валова сума	17	121 424	146 061
премії, передані у перестраховання	17	(7 939)	(8 579)
зміни резерву незароблених премій	12,17	6 235	(8 924)
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	12,17	(340)	(1 084)
Чиста зміна резерву збитків	12	(8 464)	(317)
Витрати на виплати працівникам		(26 376)	(27 561)
Амортизаційні витрати	3,4,5	(992)	(1 355)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	18	(47 660)	(79 251)
Інші витрати	19	(38 438)	(45 274)
Інші прибутки (збитки)	20	23 856	3 707
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		33 496	(12 430)
Збиток, що виникає від припинення визнання фінансових активів		-	(1 771)
Збиток від зменшення корисності фінансових інструментів	8,9,11	(4 206)	(101)
Прибуток (збиток) до витрат з податку на прибуток	22	29 290	(14 302)
Витрати на податок на прибуток	21	(2 943)	(4 357)
Прибуток (збиток) за рік		26 347	(18 659)
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		-	-
Всього інший сукупний дохід після оподаткування за рік		-	-
Усього сукупного прибутку (збитку) за рік		26 347	(18 659)
Прибуток (збиток) на акцію (гривень)	22	3,18	(1,55)

Затверджено до випуску та підписано

Базилевська Н.В.
Голова Правління

28 лютого 2023 року

Лещенко Т. Г.
Фінансовий директор

Звіт про фінансовий стан ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2023 р.

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2023 РІК

Звіт про фінансовий стан
(у порядку ліквідності)

	Примітки	2023 рік	2022 рік (перераховано)
АКТИВИ			
Основні засоби	3	1 319	682
Інвестиційна нерухомість	4	1 260	1 291
Нематеріальні активи	5	190	179
Утримувані контракти перестраховання, що є активами	6	6 562	4 079
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	7	19 041	16 383
Фінансові активи	8	96 495	110 648
Інші активи	9	1 269	2 943
Грошові кошти та їх еквіваленти	10	22 179	36 226
Відстрочений податковий актив	20	5 497	1 212
Витрати майбутніх періодів		992	593
Усього активів		154 804	174 236
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Випущені страхові контракти, що є зобов'язаннями	11	75 786	68 688
Розрахунки з нерезидентами по утримуваним контрактам перестраховання	12	2 265	15 091
Інші зобов'язання	13	25 259	14 745
Кредиторська заборгованість з податку на прибуток		1 139	1 085
Усього зобов'язань		104 449	99 609
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	14	92 155	92 155
Нерозподілений прибуток		(52 549)	(26 960)
Емісійний дохід та інший дохід за операціями з акціонерами	14	7 742	7 742
Резервний капітал	14	3 007	1 690
Усього власного капіталу		50 355	74 627
Усього пасивів		154 804	174 236

Затверджено до випуску та підписано

Базилевська Н.В.

Голова Правління

22 березня 2024 року

Головенець О.О.

Головний бухгалтер

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2023

р.

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2023 РІК

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток
(за характером витрат)

	Примітки	2023 рік	2022 рік (перераховано)
Чистий дохід від випущених страхових контрактів	15	(1 770)	21 981
страховий дохід	15	139 121	129 224
витрати на страхові послуги	15	(140 891)	(107 243)
Чисті витрати на утримуване перестраховання	16	(5 001)	(5 661)
Фінансовий результат за випущеними страховими контрактами	17	(5 893)	(4 168)
Фінансовий результат від утримуваних контрактів перестраховання	17	808	134
Результат від страхових послуг		(11 856)	12 286
Процентний дохід за фінансовими інструментами	18	14 748	12 090
Переоцінка іноземній валюті		1 874	18 620
Інші витрати та доходи, що не віднесені на страхові контракти	19	(8 098)	(3 919)
Збиток від зменшення корисності фінансових інструментів	8,10	(20 881)	(4 237)
Прибуток(збиток)до витрат з податку на прибуток	20	(24 213)	34 840
Витрати на податок на прибуток	20	(59)	(2 943)
Прибуток(збиток)за рік		(24 272)	31 897
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		-	-
Усього сукупного прибутку(збитку)за рік		(24 272)	31 897
Прибуток(збиток)на акцію(гривень)	21	(2,63)	3,46

Затверджено до випуску та підписано

Базилевська Н.В.

Голова Правління

22 березня 2024 року

Головенець О.О.

Головний бухгалтер

Звіт про фінансовий стан ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2024 р.

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»
Фінансова звітність за 2024 рік

[210000] Звіт про фінансовий стан

(у порядку ліквідності)

	Примітки	2024 рік	2023 рік
АКТИВИ			
Основні засоби	822100	1 713	1 319
Інвестиційна нерухомість	825100	1 230	1 260
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	823180	188	190
Утримувані контракти перестраховання, що є активами	836600-4	3 892	6 562
Фінансові активи	822390	74 666	96 495
Активи у вигляді залишку коштів у централізованих страхових резервних фондах	822390	21 780	19 041
Інші активи		2 440	2 261
Відстрочений податковий актив	835110	9 183	5 497
Грошові кошти та їх еквіваленти	822390	154 241	22 179
Усього активів		269 333	154 804
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Випущені страхові контракти, що є зобов'язаннями	836600-3	86 849	75 786
Розрахунки з нерезидентами по утримуваним контрактам перестраховання	836600-2	936	2 265
Фінансові зобов'язання	822390	45 527	-
Інша кредиторська заборгованість		15 715	25 259
Кредиторська заборгованість з податку на прибуток		1 327	1 139
Усього зобов'язань		150 354	104 449
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	861200	130 155	92 155
Нерозподілений прибуток		(21 925)	(52 549)
Емісійний дохід та інший дохід за операціями з акціонерами		7 742	7 742
Резервний капітал	861200	3 007	3 007
Усього власного капіталу		118 979	50 355
Усього пасивів		269 333	154 804

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток ПрАТ «ГРАВЕ УКРАЇНА» за 2024

р.

ПрАТ СК «ГРАВЕ УКРАЇНА»
Фінансова звітність за 2024 рік

[310000] Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток

(за функцією витрат)

	Примітки	2024 рік	2023 рік
Дохід від страхування	836600-1	148 529	139 121
Витрати на страхові послуги за випущеними страховими контрактами	836600-1	(159 428)	(140 891)
Витрати (дохід) від утримання контрактів перестраховання за винятком фінансового доходу витрат	836600-1	(14 171)	(5 001)
Результат від страхових послуг		(25 070)	(6 771)
Фінансові (витрати) дохід за страхуванням від випущених страхових контрактів, які визнано в прибутку або збитку	836600-7	(5 929)	(5 893)
Фінансові (витрати) дохід від утримуваних контрактів перестраховання, які визнано в прибутку або збитку	836600-7	343	808
Процентні доходи, обчислені із застосуванням методу ефективного відсотка	822390-02	21 731	14 748
Результат першого дня визнання фінансових зобов'язань за ставкою нижчою, ніж ринкова	822390-02	4 473	-
Результат від припинення визнання фінансових активів	822390-02	26 638	-
Прибуток (збиток) від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	822390-02	(1 618)	(20 881)
Результат фінансової діяльності		45 638	(11 218)
Інші доходи (витрати)	800200	11 115	(6 223)
Прибуток (збиток) до оподаткування		31 683	(24 212)
Податкові (витрати) дохід	835110	(1 059)	(59)
Прибуток (збиток) від діяльності, що триває		30 624	(24 271)
Прибуток (збиток) на акцію (гривень)	838000	3,32	(2,63)

[410000] Звіт про сукупний дохід, компоненти іншого сукупного доходу

	Примітки	2024 рік	2023 рік
Прибуток (збиток)		30 624	(24 271)
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД			
Загальна сума іншого сукупного доходу		-	-
Загальна сума сукупного доходу		30 624	(24 271)